

ISKOLÁNK PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Jelky András Iparművészeti
Szakgimnázium

2025.

TARTALOMJEGYZÉK

I. AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	6
1. ISKOLÁNK TÖRTÉNETE	7
2. AZ ISKOLA ARCULATA	8
2.1. A névadó emlékének ápolása	8
2.2. Képzési kínálatunk	8
2.3. Az iskola képzési rendszerének struktúrája	10
2.4. Az iskola tanulói közössége	11
2.4.1. Szülői háttér	11
2.4.2. Lakóhely szerinti megoszlás	11
2.4.3. A tanulók neveltségi szintje	11
2.4.4. Az iskolaválasztás motivációja	11
2.4.5. Továbbtanulási szándék	11
3. AZ ISKOLA KÖRNYEZETE	12
3.1. Iskolánk helye a fővárosi közoktatási rendszerben	12
3.2. Az iskola gazdasági környezete	12
4. AZ ISKOLA MEGLÉVŐ KAPCSOLATRENDSZERE	12
4.1. Kapcsolat a fenntartóval	12
4.2. Kapcsolattartás a szülőkkel	12
4.3. Kapcsolattartás más intézményekkel	13
4.3.1. Kapcsolattartás az általános iskolákkal	13
4.3.2. Kapcsolattartás a felsőoktatási intézményekkel	13
4.3.3. Kapcsolattartás a szakmai szervezetekkel	13
4.3.4. Kapcsolattartás végzett tanulóinkkal	13
II. NEVELÉSI PROGRAM.....	14
1. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	15
1.1. Pedagógiai alapelveink	15
1.2. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai	15
1.2.1. Általános célok	15
1.2.2. Művészeti képzési célok	16
1.3. A nevelő-oktató munka feladatai	16
1.3.1. Oktatáshoz kapcsolódó feladatok	16
1.3.2. Neveléshez kapcsolódó feladatok	17
1.3.3. Az oktató-nevelő munkát segítő feladatok	17
1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai	17
1.4.1. Az intézménybe lépés feltételei, felvétel a 9. évfolyamra	17
1.4.1.1. A beiskolázási tevékenység	17
1.4.1.2. A felvételi eljárás	18
1.4.2. Osztály- és csoportba sorolás	19
1.4.3. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai	20
1.4.4. A képzés belső szakaszai	20
1.5. Előrehozott érettségi vizsga	21
1.6. Évfolyamvizsgák	21
2. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	22
2.1. Egészségnevelési program	23
2.1.1. Az egészségnevelés célja	23
2.1.2. Az egészségnevelés főbb témakörei	24
2.1.3. Az egészségnevelés területei	24
2.1.4. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	25
2.1.5. Elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításának terve	27
2.1.5.1. Követelmények	27
2.1.5.2. Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításának keretei	27
2.2. Környezeti nevelési program	27
2.2.1. Adottságaink	27
2.2.2. A helyzetelemzésből kiindulva a javulást szolgáló célok és a változást segítő feladatok	28
2.2.3. Az iskola környezeti nevelési céljai	28
2.2.4. A környezeti nevelés területei	29

2.2.4.1. Tanórai foglalkozások.....	29
2.2.4.2. Tanórán kívüli tevékenységek	29
3. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK.....	30
3.1. Diákönkormányzat.....	30
3.1.1. A diákönkormányzattal kapcsolatos pedagógiai feladataink:.....	30
3.1.2. A tanulónak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje.....	30
3.2. Iskolai közösségek.....	31
3.3. Iskolai hagyományaink	31
3.4. Hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényeink	32
3.5. Iskolai rendezvények.....	32
3.6. A tanév programjához kötődő kiállítások.....	32
3.7. Tanórán kívüli foglalkozások	32
4. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGÜNK	33
5. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGÜNK	34
5.1. A tehetséggondozást segítő tanórán kívüli tevékenységek.....	34
5.1.1. Szakkörök.....	34
5.1.2. Versenyek	34
5.1.3. Sportkörü foglalkozások	34
6. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATAINK	35
6.1. Hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése	35
6.2. Az ifjúságvédelmi feladatok megvalósításához igénybe vehető eszközök	36
6.3 Külső kapcsolatok rendszere az ifjúságvédelemben	36
7. A TANULÁSI KUDARCNAL KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM	36
7.1. A BTM-es tanulókkal való foglalkozás	37
8. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT, A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉG	37
8.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	37
9. A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	38
9.1. Az iskolai diákönkormányzat (DÖK).....	38
9.1.1. A diákönkormányzattal való kapcsolattartás rendje, a diákok szervezett véleménynyilvánításának lehetőségei:	38
9.2. Együttműködés a szülőkkel.....	39
9.3. Együttműködés a Jelky Alapítvánnyal	40
10. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK.....	40
11. A PEDAGÓGUSOK, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	40
12. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE	40
12.1. Az oktatás tárgyi felszereltsége iskolánkban.....	40
12.1.1. Tantermeink	40
12.1.2. Tornaterem.....	41
12.1.3. Színházterem	41
12.1.4. Ebédlő és konyha	42
12.1.5. Tanműhelyek	42
12.1.6. Könyvtár	42
12.1.7. Informatikai felszereltség	43
12.2. Szemléltetőeszközök.....	43
12.3. A művészeti képzésben kötelezően használandó taneszközök jegyzéke	433
III. SZAKMAI PROGRAM – HELYI TANTERVEK	45
1. A SZAKMAI PROGRAM MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ALAPJAI:	46
2. KÉPZÉSI KÍNÁLATUNK.....	46
3. ÓRATERVEK	46
6. AZ ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	53
7. AZ ISKOLA MAGASABB ÉVFOLYAMÁRA LÉPÉS FELTÉTELEI	53
8. A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJA ELLENŐRZÉSÉNEK, ÉRTÉKELÉSÉNEK RENDSZERE, MÓDSZEREI.....	54
8.1. Az ellenőrzés, értékelés funkciói, alapelvei.....	54
8.2. A számonkérés, teljesítményértékelés követelményei.....	54
8.3. Az értékelés fajtái	55
8.4. Az ellenőrzés fajtái.....	55
8.5. A tanműhelyi munka ellenőrzése, értékelése	56
8.6. Ellenőrzés és értékelés a testnevelés tantárgyban	57
8.7. Ellenőrzés és értékelés a tervezés tantárgyban	57

8.8. Ellenőrzés és értékelés a rajz tantárgyban	58
8.9. Ellenőrzés és értékelés a magyar nyelv és irodalom tantárgyban	58
9. A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK ÉS MINŐSÍTÉSÉNEK ALAPELVEI, KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	59
9.1. A magatartásjegy kialakításának elvei	59
9.2. A szorgalom jegy kialakításának elvei	59
IV. ZÁRÓ DOKUMENTUMOK.....	62
1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGRA HOZATALA	63
2. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELFOGADÁSÁNAK DOKUMENTUMAI	63

Küldetésnyilatkozat

Iskolánk elődjét 1873-ban alapították. Azóta a hazai női ruhaipari oktatás bázisa, meghatározó intézménye. Az elmúlt több mint száz év alatt folyamatosan és magas színvonalon biztosította a Főváros és az ország ruhaipari szakember igényének ellátását.

Intézményünk feladatának tekinti a mindenkori tantestületeink és diákjaink által képviselt értékek megőrzését. Ezért iskolai életünkben meghatározó szerepe van a hagyományörzésnek, s ennek eszméjéből kiindulva, a hagyományteremtésnek. Célunk, hogy tanítványaink hagyománytisztelő, az emberi értékeket megbecsülő közösségi emberekké váljanak.

Elődeink szakmai eredményei arra köteleznek bennünket, hogy olyan innovatív iskolát működtessünk, amely a régi színvonalon képes megfelelni az új elvárásoknak.

Célunk, hogy a magas szintű általános és szakmai műveltség elsajátíttatásával tanulóink helytálljanak a felsőoktatásban és a munka világában egyaránt.

Az általunk képzésben részesülő tanulók magas fokon sajátítják el az öltözképzés és textiltervezés folyamatát. Az első tanulmányi évtől kezdődően gyakorlati képzésben is részt vesznek, így a megtervezett modelleket meg is tudják valósítani.

Részt vesznek a modellek tervezésében, szerkesztésében és elkészítésében. Ismerik a divatirányzatokat, az alapanyagok sajátosságait, a színek harmóniáját. Képesek egyedileg elkészíteni a ruházati termékeket, kollekcióba rendezni, kifutóra állítani és személyre szabott stílust kialakítani.

Az iskolánkban folyó szakmai és művészeti képzés kreatív, teremtő tevékenység, amely fejleszti az esztétikai igényességet, a megfontolt, folyamatban való gondolkodásmód kialakulását, az elvonatkoztatást, a kombinációs készséget.

Tanulóinknak kialakul egyéni látásmódja, fejlődik a személyiségük, önértékelésük, és önmegvalósításuk helyes irányba terelődik. Képesé válnak az élet különböző kihívásainak kreatív megoldására, harmonia megteremtésére önmagukkal és környezetükkel.

Az iskolánkban folytatott tanulmányok lehetőséget biztosítanak az önálló munkavégzésre, önálló vállalkozási tevékenység folytatására, valamint művészeti egyetemeken továbbtanulásra.

Tantestületünk hagyományosan kiemelt értéknek tekinti a gyermekek szeretetét, tudatosan törekszik a harmonikus, befogadó, a másik embert tiszteletben tartó közösség kialakítására.

Meggyőződésünk, hogy munkánk eredményes végzéséhez szükséges a szülők támogatása is. Ezért szorosan együttműködünk a szülői munkaközösséggel, bevonjuk őket az iskolai munkába, s törekszünk a személyes kapcsolatok kialakítására is.

Intézményünkben kizárjuk a napi politikát, vallási és világnézeti kérdésekben semleges álláspontot képviselünk.

I. AZ INTÉZMÉNY **BEMUTATÁSA**

1. Iskolánk története

Iskolánk elődjét 1873-ban alapították, "Női Ipar- és Kereskedelmi Tanoda" elnevezéssel. A fiatal nőket úgy képezték, hogy önálló gyakorlati munka, a női munkaüzletek vezetésére is képesek legyenek.

1911-ben adták át rendeltetésének a Rákóczi tér 4. szám alatti háromemeletes iskolaépületet, amelyet Pártos Gyula műépítész tervei szerint a Wellich-testvérek építettek. Ez a szép, ma már patinás épület ad otthont jelenleg is iskolánknak.

Az iskola több szervezeti változáson esett át, 1879-től 1949-ig "Nőiipariskola", majd vele társiskolaként "Állami Ipari Leányközépiskola" működött, a gyakorlati képzés mellett érettségit adott, fehérnemű- és ruhavarrásból a segédlevéllel egyenértékű képesítést nyújtott. (Akkori népszerű nevén csak, mint "Cérnaegyetem" emlegették.) Ipari tanítóképzés és kézimunka-tanárnőképzés is folyt az intézetben.

Az első ipari középiskolai érettségi vizsgálatot 1943-ban tartották.

Az Állami Nőiipariskola és az Ipari Leányiskola egymás mellett 1949-ig megszakitás nélkül működött.

Az intézmény 1949-ben először textilipari gimnáziummá alakult át, majd a nagyüzemi termelés megindulásával a középfokú szakemberigény kielégítésére ruhaipari technikummá. A technikumban cipőipari képzés is folyt.

1963-ban a nappali tagozatú technikusképzést megszüntették, helyébe a szakközépiskolai képzés lépett.

1972-től kezdődően szervezhetjük a felnőttek technikusképzését országos hatáskörrel.

Így nagy szakmai tapasztalatokkal rendelkezünk mind a középiskolás korosztály, mind a felnőttek képzése terén.

1980-ban intézményünket összevonták a Varga Katalin Ruhaipari Szakközépiskolával, székhelyül a Rákóczi tér 4. számú épületet jelölték ki.

1985-től újra indulhatott a technikusképzés a nappali tagozaton is.

1995-2000. között gimnáziumi osztályokat is indítottunk.

2000/2001. tanévben kezdtük meg a divat-stílus-tervező asszisztens és a marketing ügyintéző technikus képzést.

A 2002/2003-as tanévtől a BMF-val karöltve felsőfokú szakképzést indítottunk, könnyűipari szakterületen, levelező és nappali tagozatos képzésben.

Ugyanebben az évben bevezettük az iparművészeti jellegű textilrajzoló és modelltervező asszisztensképzést.

2008-ban - a Fővárosi Önkormányzat döntése alapján - a szakképző intézményei Területi Integrált Szakképző Központokba tömörültek.

Iskolánk a Modell-TISZK tagja lett, melyben iskolánk alapképző szerepet kapott.

A 2011-2012-es tanévben a kézműves szakképzés indításával bővítettük művészeti képzési kínálatunkat.

2012-ben megszűnt a Modell-TISZK, így a 2012-2013-as tanévtől újra indíthattuk a ruhaipari technikus szakképző évfolyamot.

A 2012/2013. tanévet követően - kifutó jelleggel - megszűnt a ruhaipari technikus képzés, intézményünk művészeti iskolává alakult át.

Az OKJ változásával a 2013/2014. tanévtől kezdődően áttértünk a divat- stílustervező és textilműves szakmák oktatására felmenő rendszerben, ezzel egyidejűleg a textilrajzoló és modelltervező asszisztens és a kézműves képzések - kifutó jelleggel – megszűntek.

A 2017/2018. tanévtől kezdődően elindítottuk a jelmeztervező képzést, amely – a szakképzés újabb reformja következtében – a 2020/2021. tanévtől kezdődően beolvadt a divattervező képzésbe, az új képzés neve: divatstílus- és jelmeztervező.

A 2020/2021. tanévtől indítottuk el a grafikus és festő képzéseket.

Iskolánk 1956-tól 1993-ig Kulich Gyula nevét viselte.

1993-ban felvettük Jelky András nevét, aki világjáró szabólegény volt, és magas méltóságra jutott. "Kiváló polgár, aki tiszteletreméltó nevet vívott ki magának külföldön s rendkívüli módon gyarapította hazája böcsületét az idegen előtt" írták róla 1783-ban, halálakor.

Iskolánk neve a Fővárosi Önkormányzat döntése alapján 2012. szeptember 1. napjától Jelky András Iparművészeti Szakközépiskolára változott.

A 2011. évi CXCV. törvény 7.§ (1) bekezdés d) pontjának rendelkezése alapján 2016. szeptember 1. napjától iskolánk neve Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium.

A szakképzési reform alapján, a Fenntartó döntése szerint az iskola neve 2020. szeptember 1. napjától Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium és Technikum. 2021. szeptember 1. napjától – a Fenntartó döntése alapján – az iskola neve: Jelky András Iparművészeti Szakgimnázium.

2. Az iskola arculata

2.1. A névadó emlékének ápolása

Iskolánk névadója, Jelky András tiszteletére minden évben Jelky-napot szervezünk, melynek keretében tanulmányi, kulturális, művészeti, sport és egyéb programokat szervezünk.

Az iskola és az épület múltját időszakos, valamint az igazgatói folyosón állandó kiállításon mutatjuk be.

2.2. Képzési kínálatunk

Iskolánk a középiskolai szakmai oktatás keretében a következő feladatokat látja el:

Nappali tagozaton:

- Divatstílus- és jelmeztervező képzés 9-13. évfolyam
- Festő képzés 9-13. évfolyam
- Grafikus képzés 9-13. évfolyam
- Textilműves képzés 9-13. évfolyam.
- Divatstílus- és jelmeztervező képzés 2 éves (érettségivel rendelkezőknek)

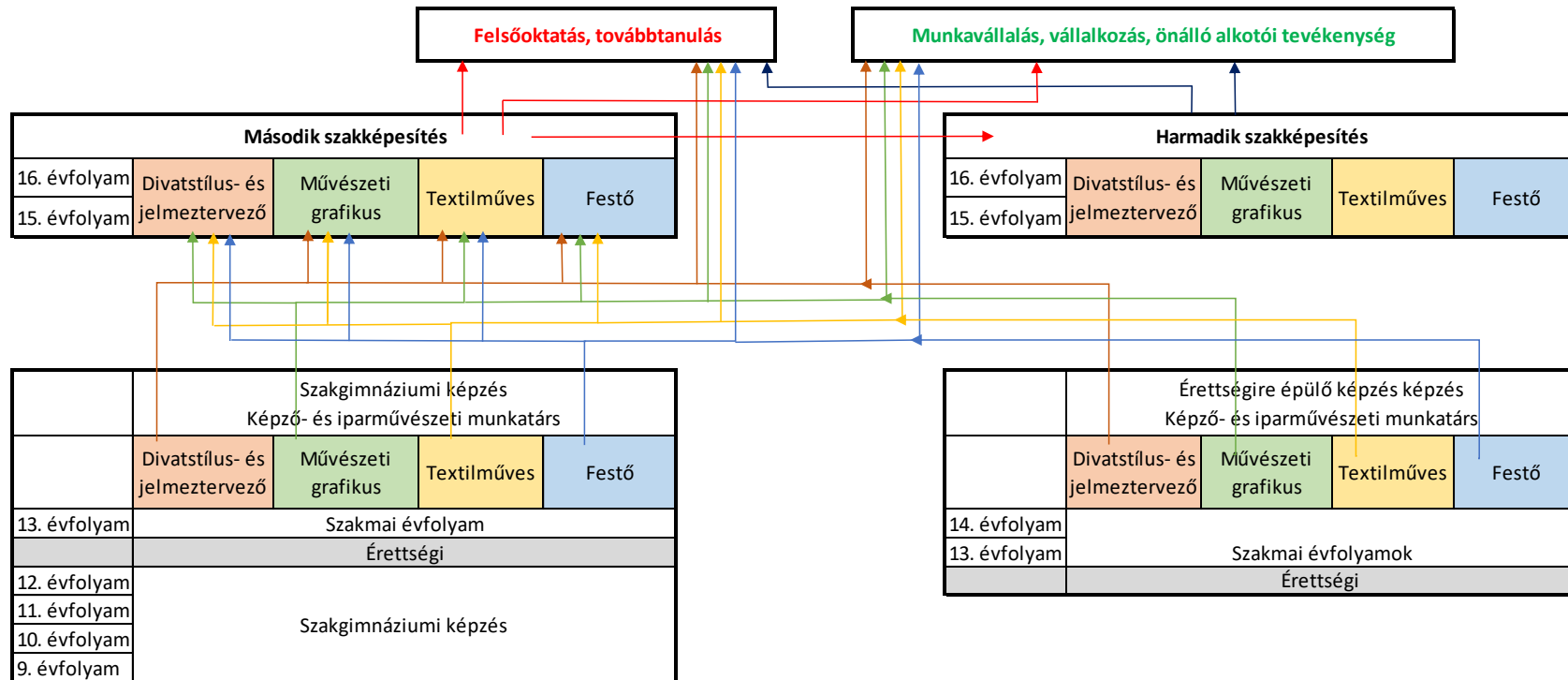
- Textilműves 2 éves (érettségivel rendelkezőknek)

Nem szakmai kiegészítő tevékenységeink:

- A tanműhelyeinkben előállított termékek árusítása.
- Iskolaorvosi rendelő működése iskolaorvossal és védőnővel.
- Saját nyersanyag-, készáru raktár és karbantartó műhely üzemeltetése.

A feladatok ellátásához az iskola rendelkezik a szükséges személyi és tárgyi feltételekkel.

2.3. Az iskola képzési rendszerének struktúrája

2.4. Az iskola tanulói közössége

2.4.1. Szülői háttér

A családi háttér igen változó. A társadalom minden rétegéből kerülnek be iskolánkba a gyerekek. A családok anyagi helyzete igen eltérő. A vagyoni különbségek az utóbbi időben jelentősen nőttek.

2.4.2. Lakóhely szerinti megoszlás

A tanulóink zöme budapesti vagy Pest megyei.
Az iskola tanulóinak 2-3 %-a más megyéből való, ők kollégisták.

2.4.3. A tanulók neveltségi szintje

Tanulóink neveltségi szintje átlagosnak mondható.

Tapasztalatunk, hogy a hozzánk érkező diákoknál fokozatosan gyengül a hagyományos értékek, mint például a tudás tisztelete, csökken az akaraterő, a kitartás. Egyre alacsonyabb szintjén állnak az iskolai szocializációnak.

Ugyanakkor egyre erőszakosabban akarják érdekeiket érvényesíteni, csökken a tolerancia, a másik ember tisztelete.

Ezek a változások társadalmunkban megjelenő tendenciák, nem csupán az iskolánkba érkező tanulók egy részének sajátja.

Ezért fontos szerepe van az iskolai nevelőmunkának a helyes értékek közvetítésében, a negatív tendenciák ellensúlyozásában.

2.4.4. Az iskolaválasztás motivációja

A tanulók elsősorban a rajz szeretete miatt jelentkeznek iskolánkba, de többségükben tudatosan választják szakképzéseinket.

Intézményünk nagy hangsúlyt fektet a beiskolázási tevékenységére. Célunk a tanulók, szülők, az általános iskolák minél bővebb informálása az intézményünkben folyó szakmai munkáról, a képzési kínálatunkról. Nagy igyekezettel segítjük a nyolcadikos tanulókat a sikeres pályaválasztásban.

Ennek érdekében minden évben részt veszünk:

- a továbbtanulási szülői értekezleteken,
- megszervezzük a „nyitott kapuk” programot novemberben és januárban,
- folyamatosan gondozzuk a honlapunk írásos és képi anyagát,
- megjelenünk a pályaválasztási kiadványokban.

2.4.5. Továbbtanulási szándék

Végzős tanulóink közül sokan a Moholy - Nagy Iparművészeti Egyetem, a Képzőművészeti Egyetem, az Óbudai Egyetem formatervezői szakán, a Budapesti Metropolitan, a Nyugat-

Magyarországi Egyetem, és más felsőoktatási intézmények művészeti szakjain tanulnak tovább.

3. Az iskola környezete

3.1. Iskolánk helye a fővárosi közoktatási rendszerben

Iskolánk fenntartója és működtetője a Belső-Pesti Tankerületi Központ, épületünk Budapesten, a VIII. kerület, Rákóczi tér 4. szám alatt található.

Intézményünk önálló intézményként működik, 2013-tól mint művészeti iskola.

3.2. Az iskola gazdasági környezete

Az iskola gazdasági környezete az elmúlt évtizedekben előnytelenül változott. Megszűntek a nagyvállalatok, amelyek biztos szakmai háttérrel nyújtottak az iskolának.

A tanév őszi időszakában, pályaorientációs nap keretében lehetőséget adunk az iskolánkban végzett tanítványok számára, hogy előadás keretében bemutassák saját szakmai munkájukat. A sikeres életpályák követendő példák lehetnek iskolánk mindenkori tanulói számára. A kiállítások, az előadások és a beszélgetések lehetőséget adnak a személyes tapasztalatgyűjtéshez, a szakmai karrier tervezéséhez.

4. Az iskola meglévő kapcsolatrendszere

4.1. Kapcsolat a fenntartóval

A Belső-Pesti Tankerületi Központtal, mint fenntartóval az igazgató tartja a kapcsolatot. Minden igazgatói értekezleten, tájékoztatón, továbbképzésen az igazgató vagy helyettese részt vesz. Az ott elhangzottakról tájékoztatja az iskola vezetőségét és a tantestületet.

4.2. Kapcsolattartás a szülőkkel

A szülőkkel való kapcsolattartás területei:

- szülői értekezletek előre meghatározott időpontokban, általában fél évenként;
- fogadóórák (szervezett iskolai, vagy egyéni megbeszélés alapján);
- szülői munkaközösségi megbeszélések, együttműködések;
- közvéleménykutató felmérések, kérdőívek;
- a szülők meghívása az iskolai rendezvényeinkre;
- szülők bevonása az iskola kulturális életébe, felújításokba, a tanítás- tanulás színvonalának emelését elősegítő fejlesztések céljából (pl: szülők bálja, „Szülők napja az iskoláért” program meghirdetése);
- a tantestületből megbízott összekötő, koordináló tanár az iskolai SZMK elnökséggel és az igazgató részvételével megtervezi, összeállítja az aktuális, éves programot, éves munkatervet készít;

- az igazgató a szülők bejelentéseit, észrevételeit fogadja.

4.3 Kapcsolattartás más intézményekkel

4.3.1. Kapcsolattartás az általános iskolákkal

Folyamatos a kapcsolattartás az általános iskolákkal. Elmegyünk pályaválasztási szülői értekezletre, szórólapokat juttatunk el hozzájuk.

Fogadjuk az érdeklődőket a „nyitott kapuk” rendezvényünkön, és bemutatjuk az iskolánkban folyó szakmai munkát.

Rendszeresen tájékoztatjuk az általános iskolákat, a hozzánk beiratkozó tanulók kilencedik, valamint a tizedik évfolyamon elért eredményeiről.

4.3.2. Kapcsolattartás a felsőoktatási intézményekkel

Folyamatosan építjük szakmai kapcsolatainkat a Moholy - Nagy Művészeti Egyetemen, a Budapesti Metropolitan Egyetemen és felsőoktatási intézmények művészeti karaival.

4.3.3. Kapcsolattartás a szakmai szervezetekkel

Folyamatosan építjük szakmai kapcsolatainkat a Főváros múzeumaival, kiállítótermeivel. Szoros a szakmai együttműködésünk az Iparművészeti Múzeummal, a Nemzeti Múzeummal, a Nagytétényi Kastélymúzeummal, a Néprajzi Múzeummal, a Ludwig Múzeummal stb.

4.3.4. Kapcsolattartás végzett tanulóinkkal

- Egy adatbázisban nyilvántartjuk végzett tanulóink életútját (továbbtanulás, munkavállalás).
- A volt iskolához való kötődést “Öreg-diák” klub működtetésével erősítjük. A kapcsolatot internetes oldalakon és személyes találkozókön tartjuk.

II. NEVELÉSI PROGRAM

1. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Pedagógiai alapelveink

A tanári testület által közösen kialakított iskolaképünk, pedagógiai alapelveink a következők:

Iskolánk

- legyen gyerekcentrikus, tanárai szeretetteljes szigorral neveljenek;
- adjon lehetőséget minden diáknak és tanárnak tehetsége kibontakoztatásához, önképzéséhez, továbbtanuláshoz és általában sikerélmény megszerzéséhez;
- hatékonyan adjon korszerű általános és szakmai műveltséget;
- tanárai mutassanak példát, mint jó szakemberek, jó nevelők, törekedjenek a folyamatos önképzésre, jó kollegiális kapcsolatokra;
- követelményrendszere legyen egységes, világosan megfogalmazott cél- és feladatrendszerrel;
- készítsen fel az életben való helytállásra, kreativitásra, helyes erkölcsi magatartásra, önismeretre;
- neveljen hazáját szerető közösségi emberré;
- minden tanártól és diákjától követelje meg a helyes, szép magyar beszédet;
- rendezvényei legyenek vonzóak, tartalmasak, ahol diák és tanár egyaránt jól érzi magát;
- legyenek jó hagyományai, amelyeket mindenki büszkén magáénak érezhet;
- légköre legyen oldott, külleme rendezett;
- legyen tiszta, technikailag korszerűen felszerelt;
- tanárai legyenek erkölcsileg, anyagilag megbecsülve;
- rendelkezzen széleskörű és eredményes kapcsolatokkal;
- nem kötelezi magát el egyetlen világnézet mellett sem, de nyitott, toleráns.

Pedagógiai programunkban csak közösen vállalható céljaink jelennek meg, a megvalósítást közös munkában tudjuk elképzelni.

1.2. Az iskolában folyó nevelés és oktatás céljai

1.2.1. Általános célok

Célunk olyan diákok nevelése, akik iskolánkból kikerülve helytállnak munkahelyükön, vagy az általuk választott egyetemen, illetve főiskolán, mert szakmailag jól felkészültek, kreatívak, igényük van az önképzésre és fogékonyak a szakmájukat érintő újdonságokra.

Ugyanakkor hazájukat szerető közösségi emberek, hagyománytisztelők, megfelelő önismerettel rendelkeznek, humánusak és mindenkor képesek a helyes erkölcsi magatartás megvalósítására.

Tevékenységük során igényesek legyenek, az általuk tervezett, kivitelezett alkotások, termékek legyenek esztétikusak, ügyeljenek környezetünk védelmére, sohasem feledkezzenek meg az egészséges életmódról. A társadalmi érintkezésük során legyenek nyitottak, közvetlenek és mindig ügyeljenek a szép magyar beszédre. Viselkedésük legyen tisztelettudó.

1.2.2. Művészeti képzési célok

Művészeti képzéseink a 9. évfolyamtól, illetve érettségi után készítik fel tanulóinkat a művészeti pályára és a záróvizsgára. Képzési területeink: a divatstílus és jelmeztervező-, a festő-, a művészeti grafikus- és a textilműves szakirányok. Képzéseink célja olyan **kreatív tudással** rendelkező fiatalokat nevelni, akik a tervezési feladatok mellett pontosan ismerik a megvalósítás útját, a megvalósíthatóság határait is és képesek az adott feladatra egyedi, kreatív választ adni. Fontosnak tartjuk olyan szaktudás átadását, mely alapján a végzett diákok sikeresen munkát vállalhatnak vagy szakmai tudásuk, felkészültségük alapján tanulmányaikat folytatni tudják a művészeti egyetemeken.

Ennek érdekében diákjaink minden év végén saját divatbemutatót vagy kiállítást mutatják be alkotásaikat a közönségnek. Szem előtt tartjuk, hogy ezek a feladatok az ismeretek megszerzése mellett lehetőséget nyújtsanak az egyéni útkeresésre. A hangsúlyt az egyéni tervezésre, innovatív ötletre és minél magasabb művészi és szakmai színvonalra helyezzük. A különböző szakok tradicionális technikáinak oktatása mellett az újrahaznosítás témakörére, az alternatív anyaghasználatra és kísérleti munkák készítésére is kiemelt figyelmet fordítunk. A kiemelkedően tehetséges és érdeklődő diákok részére pályázati kereteken belül lehetőséget biztosítunk a továbbfejlődésre.

A tanulmányok során a diákok megismerkednek az általános művészetekkel, a kultúra különböző területeivel, az eltérő alapanyagok felhasználásával, a színek harmóniájával, a formatervezés szerteágazó területeivel. Megismerik a tervezői gondolkodást, fejlődik a problémamegoldó képességük azáltal, hogy egy adott témakört több oldalról, több szempontból is fel kell tudni dolgozniuk.

A kreatív, teremtő tevékenység fejleszti az esztétikai igényességet, a megfontolt, folyamatban való gondolkodásmód kialakulását, az elvonatkoztatást, a kombinációs készséget.

A művészeti képzéseink felsorolt értékei az élet minden területén érvényesülési lehetőséget biztosítanak tanulóinknak, ezen felül még egy szakmai végzettség birtokosai is lesznek.

A tanulmányok lehetőséget biztosítanak iparművész irányítása mellett az önálló munkavégzésre, önálló vállalkozási tevékenység keretén belül tervezői munkára, illetve felkészítenek a művészeti egyetemeken folyó továbbtanulásra.

1.3. A nevelő-oktató munka feladatai

Céljaink eléréséhez az alábbi területeket emeljük ki:

1.3.1. Oktatáshoz kapcsolódó feladatok

- Kiemelt feladatunk a tanulók tehetségének kibontakoztatása önálló, kreatív, alkotó munka biztosításával.
- Felzárkóztató foglalkozások szervezésével lehetőséget nyújtani a gyengébb képességű tanulóknak hátrányaik csökkentésére.
- Feladatunknak tekintjük a vizsgákra, tanulmányi versenyekre, felvételekre való eredményes felkészítést.
- A tanulók érettségi vizsgákra való hatékonyabb felkészítése, az írásbeli, illetve szóbeli vizsgakészségek fejlesztése, a megszerzett tárgyi tudás rendszerezése, valamint az egységes követelmények és egységes értékelés érvényesítése érdekében

évfolyamvizsgákat szervezünk. Az évfolyamvizsgák szabályait és témaköreit a 3. számú melléklet tartalmazza.

- Az érdeklődés felkeltésével és ébrentartásával is igyekszünk a tárgyi tudás elmélyítését szolgálni.
- A tanulók rendszeres szerepeltetésével a magabiztos fellépést és a kommunikációs készség fejlesztését célozzuk meg.
- Egyre inkább feladatunkká válik a tanulás megtanítása.

1.3.2. Neveléshez kapcsolódó feladatok

- Minden helyzetben törekszünk a problémák nyílt, őszinte feltárására és megbeszélésére.
- Közösségteremtő erőnek tekintjük a szilárd értékrendet, a humanista elkötelezettséget, a toleranciát, a hazafiságot.
- Tudatosan törekszünk a nemzeti kultúra ápolására és közvetítésére, ehhez kapcsolódnak iskolai ünnepségeink.
- Fontosnak tartjuk, hogy végzett tanulóink megállják a helyüket a munkaerőpiacon.

1.3.3. Az oktató-nevelő munkát segítő feladatok

- Színvonalas beiskolázási tevékenység folytatása.
- A korszerű alapműveltség és a szakmai műveltség megadásához a tananyag állandó figyelemmel kísérése mellett tanáraink továbbképzésével is hozzájárulunk.
- Példát mutatunk tanulóinknak magatartásunkkal és minden megnyilvánulási formánkkal.
- Tudatosan vállaljuk és ápoljuk az iskola értékes hagyományait, s újak kialakítására törekszünk.
- Fontos feladatunknak tekintjük az együvé tartozás érzésének mélyítését, az iskolánkhoz való érzelmi kötődés kialakítását.
- Az osztályfőnöki és a szaktanári munkában támogatjuk a kezdő pedagógusokat.
- A tanári szabadság tiszteletben tartása mellett kialakítunk egy szabályokban lefektetett, kiszámítható és egységesítést közelítő értékelési rendszert.

1.4. A nevelő-oktató munka eszközei, eljárásai

1.4.1. Az intézménybe lépés feltételei, felvétel a 9. évfolyamra

1.4.1.1. A beiskolázási tevékenység

Iskolánk évek óta sokat tesz sikeres beiskolázásunk érdekében.

Tevékenységeink:

- Iskolai honlapunkon tájékoztatjuk az érdeklődő látogatókat képzési kínálatunkról, a beiskolázásunkhoz kapcsolódó programok időpontjáról, aktualitásokról.
- A tanulók, szülők és általános iskolák számára minden évben aktuális tájékoztató prospektust, szórólapot állítunk össze.
- Az éves munkatervben meghatározott időpontban "nyitott kapuk"-at szervezünk, ahol fogadjuk az érdeklődő általános iskolásokat és szüleiket.

Tájékoztatóval, órlátogatásokkal, tanműhelyi látogatással szervezzük a több órás ismerkedő, bemutatkozó programot.

- Keressük a lehetőségét annak, hogy minél több általános iskolába jussunk el a továbbtanulási szülői értekezletére, továbbá jelen legyünk más olyan rendezvényeken, ahol a szülőket tudjuk tájékoztatni képzési formáinkról.
- Megjelenünk a pályaválasztást segítő kiadványokban, honlapokon is.
- Iskolánk alapítványa, a Jelky Alapítvány önköltséges tehetséggondozó szakkört szervez rajzból az érdeklődő nyolcadikosok számára.

1.4.1.2. A felvételi eljárás

Iskolánk 9. évfolyamára jelentkező 8. osztályos tanulók a központi írásbeli vizsgák után gyakorlati vizsgán vesznek részt. Ezt követően szóbeli meghallgatáson ismerkedünk meg a jelentkezőkkel.

Gyakorlati vizsga

A gyakorlati vizsgán a művészeti képzéshez szükséges képességek, készségek meglétét vizsgáljuk és eredményessége a felvétel feltétele.

Szóbeli meghallgatás

A szóbeli meghallgatáson győződünk meg a jelentkezők tájékozottságáról, kreativitásáról, kommunikációs képességéről.

Értékelési szempontok:

- Az alkalomnak megfelelő megjelenés, nyelvi stílus.
- A szabatos, árnyalt kifejező készség.
- Szakmai érdeklődés, a szakma iránti elkötelezettség.
- Munkafegyelem, közösségi munka.
- Kiemelkedő teljesítmények.

A beiskolázási pontszám összetevői:

- Központi írásbeli felvételi. – 100 pont
- Gyakorlati vizsga – 50 pont
- Portfólió – 40 pont
- Szóbeli meghallgatás. – 10 pont

Összesen 200 pont.

A felvételi pontszámítás szempontrendszere:

- központi írásbeli feladatsor eredménye: (max. 100 pont).

- gyakorlati vizsga (max. 50 pont): beállított csendeletről készített A/3-as méretű tónusos tanulmányrajz készítése.

A csendélet forgástestekből és drapériából áll. A feladatra 120 perc áll rendelkezésre. A gyakorlati feladat elkészítéséhez szükséges felszerelés: A/3-as rajzlap, megfelelő méretű rajztábla, puha ceruza (3B-6B), radír vagy monopol gumi, a rajzlap rögzítésére csíptető vagy rajzszög (minimum 4 db).

A gyakorlati felvételi értékelésének szempontrendszere: kompozíció mérete, a tárgyak térbeli elrendezése és aránya, a beállított formák rajza, szerkezeti összefüggések megfigyelése, a megvilágításnak megfelelő tónus kialakítása, eszközhasználat módja, összhatás, egyedi kifejezőmód.

- portfólió (max. 40 pont): a felvételiző iskolában, szakkörön vagy otthon készített kb. 10-15 db munkáját tartalmazza. A munkák témája: csendélet, portré, tájkép és más szabadon választott témák, de nem lehet másolás. Technika: szabadon választott, de legalább kettő, színes technikával készített rajzot/festményt (pl.: pasztell, tempera, akvarell) tartalmaznia kell. Szívesen látunk bármilyen technikával készült tárgyat is. A portfólió tartalmazhat jó minőségű fotókat, a munkákat nem szükséges bepaszpartúzni. A portfóliót a rajz gyakorlati felvételi ideje alatt dokumentáljuk és utána visszaadjuk.

- szóbeli meghallgatás (max. 10 pont): a beszélgetést ismerkedés céljából szervezzük, melyen a felvételiző portfóliójának szóbeli bemutatását kérjük. A beszélgetés során figyelembe vesszük: a szakma iránti elkötelezettséget, motiváltságot, kommunikációs készséget és kreativitást.

Azonos teljesítmény esetén előnyben részesül az a jelentkező, akinek testvére iskolánkban tanul, illetve akinek szülei, családtagjai a Jelkyben végeztek.

Egyéb esetben, azonos teljesítmény esetén előnyben részesül az a jelentkező, akinek a portfólió és rajz pontszám összege magasabb, ha ez az összeg is azonos, akkor a központi írásbeli eredmény alapján rangsorolunk, ha ez az eredmény is azonos, akkor a rajz pontszám alapján rangsorolunk.

Az iskola az általa szervezett szóbeli meghallgatásokat követően nyilvánosságra hozza a felvételi eljárás eredményét a honlapján, valamint az iskola épületében lévő hirdető táblán.

Az elutasított tanulók a fenntartóhoz nyújthatják be fellebbezésüket.

1.4.2. Osztály- és csoportba sorolás

A tanulók osztályba- és csoportba sorolása, valamint áthelyezése – a jogszabályi rendelkezések alapján – az igazgató hatásköre.

Az osztályok összetétele beiskolázáskor, a csoportbontás a tanév elején jön létre.

Az osztályba sorolás a választott szakma és idegen nyelv alapján történik.

A csoportbontást a szaktanár javaslatára és az osztályfőnök egyetértésével az igazgató hagyja jóvá.

Indokolt esetben a csoportbontás a félév végén módosítható.

Az idegen nyelv tantárgy csoportbontása a tanulók tudásszintje szerint történik.

A szakmai gyakorlati tárgyak csoportbontása a létszámkeretek szerint, az osztálynévsor alapján történik.

Az osztályok- és csoportok közötti áthelyezésre szakmai indokok vagy a szülő megalapozott, írásbeli kérelme alapján kerülhet sor.

Az osztály/csoport rendszertől eltér az évfolyam fakultáció, amely a továbbtanulási szándék, illetve speciális érdeklődés alapján a teljes évfolyamot bontja függetlenül az osztálykeretektől. A fakultációs csoport a tanulók írásbeli jelentkezése alapján alakítandó ki.

A fakultáció keretén belül emelt szintű érettségire való felkészítés történik.

A fakultáció segíti az iskolai közösség alakulását, mert a különböző osztályok tanulói jobban megismerik egymást.

1.4.3. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Az iskolába történő jelentkezéskor a tanulók képzési-oktatási profilt választanak, ezzel vállalják a kötelező órákon való részvételt.

A képzésnek megfelelő óratervről a tanulókat és a szülőket a felvételi eljárás keretében, valamint a beiratkozás előtti első szülői értekezleten tájékoztatjuk.

Tanulóink kiválaszthatják a tanulni kívánt idegen nyelvet az iskola által felkínált lehetőségek közül. Választható idegen nyelvek: angol, német.

A választás a felvételi eljárásban történik, amit a tanuló a beiratkozáskor még módosíthat.

A tanulók választási jogának korlátja a csoportlétszámokra vonatkozó törvényi rendelkezések.

A 10. év végén tanulóink megválaszthatják, hogy 11. évfolyamtól kezdődően milyen tantárgyat (vagy tantárgyakat) kívánnak emelt szinten tanulni.

2024. évtől kezdődően tanulóinknak nem kell 5. vizsgatárgyat választaniuk, mert az 5. érettségi vizsgatárgyat a 13. évfolyamot záró szakmai vizsga helyettesíti.

Minden tanév első hetében meghirdeti az iskola a tanévben indítandó szakköröket, korrepetálásokat, tanulószobai foglalkozásokat.

Szeptember 15. napjáig jelentkezhetnek a tanulók a meghirdetett tanórán kívüli foglalkozásokra.

Ez egyben jelenti a szabad tanárválasztás jogának gyakorlását is, hiszen a foglalkozások megválasztásával egyben tanárt is választhatnak tanulóink.

1.4.4. A képzés belső szakaszai

- felvétel iskolánkba Hozott pontszámok, központi írásbeli, készségfelmérő rajzok, portfólió és szóbeli meghallgatás eredményeit vesszük figyelembe.	felvételi vizsga	8. évf.
- felzárkóztatás, szintrehozás		9-10. évf.
- érettségi vizsgára felkészítés, felvételire való felkészítés	érettségi vizsga	11-12. évf.
- szakmai képzés, felkészítés a szakmai vizsgára	szakmai vizsga	13-14. évf.

1.5. Előrehozott érettségi vizsga

Előrehozott érettségi vizsga a tanulói jogviszony fennállása alatt a középiskolai tanulmányok teljes befejezését megelőző első vagy második tanév május-júniusi vizsgaidőszakában letett érettségi vizsga, amelyre idegen nyelvekből, továbbá informatikából kerülhet sor. [9.§ (3) bek.]

Előrehozott érettségi vizsgára az jelentkezhet, aki teljesítette az adott tantárgyból a helyi tantervben meghatározott követelményeket. Tudását osztályzattal értékelték, s ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Az előrehozott érettségi vizsgára való jelentkezés határideje megegyezik az érettségire való jelentkezés határidejével.

Az előrehozott érettségire leadott jelentkezés nem tekinthető utólag semmisnek. Egyedül abban az esetben érvénytelen, ha a jelentkező nem tudta a vizsgára bocsátás feltételeit teljesíteni.

Abban az esetben, ha a tanuló neki felróható okból nem jelenik meg az előrehozott érettségi vizsgán, vagy a vizsga során elégtelen osztályzatot szerez, úgy javító vizsgát tehet (kötelező tárgy esetében tennie kell) a sikertelen előrehozott érettségi vizsgát követően legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában. [12.§ (5) bek.]

Legalább elégséges osztályzat esetén az előrehozott érettségi vizsgán megszerzett osztályzat kerül az érettségi bizonyítványba, vagyis a tanulói jogviszony ideje alatt nincs mód a vizsga megismétlésére. Egyedüli kivételként sikeres középszintű érettségi vizsga birtokában van mód a tanulói jogviszony ideje alatt egy alkalommal szintemelő vizsgára.

Aki előrehozott érettségi vizsgán emelt szinten elégtelen osztályzatot szerzett, az a javítóvizsgára középszinten is jelentkezhet a sikertelen előrehozott érettségi vizsgát követően legkorábban a rendes érettségi vizsga vizsgaidőszakában. [12.§ (5) bek.]

A sikeres előrehozott érettségi vizsgát tett tanulók mentesülnek az adott tantárgy további tanulása és értékelése alól.

1.6. Évfolyamvizsgák

Az évfolyamvizsgákat a kötelező érettségi vizsgák tantárgyaiból szervezzük meg.

Az évfolyamvizsgák célja:

- A tanulók hatékonyabb felkészítése az érettségi vizsgákra.
- A szóbeli vizsgakészségek fejlesztése.
- A megszerzett tárgyi tudás rendszerezése, elmélyítése.
- Az egységes követelmények és egységes értékelés érvényesítése.

Az évfolyamvizsgák rendszere:

- 10. év végén történelem – szóbeli
- 11. év végén magyar nyelv és irodalom – szóbeli
- 11. év végén idegen nyelv – szóbeli

A vizsgák leírása

Szóbeli vizsgák:

- A vizsgák anyagát előre megadott témakörök alkotják.
- A tételek száma tantárgyanként nem haladhatja meg a 8 tételt.
- A vizsga legalább kétagú bizottság előtt zajlik.
- A kérdező tanár a vizsgázókat tanító tanár.
- Az érdemjegyre a vizsgabizottság minden tagja javaslatot tesz, a végső jegyet együttesen alakítják ki.

Az évfolyamvizsgán minden tanulónak részt kell venni. Igazolt távolmaradás esetén a szaktanár új időpontot jelöl meg.

A vizsgák beszámítása

A szóbeli vizsgák eredményei kettőzötten súlyozott jegyek számítanak.

Az évfolyamvizsgák témaköreit minden év szeptember 30. napjáig hozzuk nyilvánosságra az iskola honlapján.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A személyiségfejlesztés általános célja, segíteni a tanulói személyiség minél gazdagabb kibontakozását.

A személyközpontú pedagógia elveit, szempontjait előtérbe helyezve, beépítve a mindennapi nevelőmunkába, a pedagógus segítséget nyújthat a diákoknak saját, belső értékeik megismeréséhez, személyiségük kibontakoztatásához. Bátrabb önkifejezésre, valamint önmegvalósításra készítet.

A személyiségfejlesztés konkrét céljai:

- A tanárok feladata, hogy minél jobban megismerjék tanítványaik érzelmi, akaratit tulajdonságait, mert ez az alapja a tanulók személyiségfejlesztésének.
- Autonóm személyiség kialakítása, aki felelős önmagáért, környezetéért, rendezett, fegyelmezett életre törekszik.
- Helyes önismeret és önértékelés kialakítása, melynek eszköze a következetes értékelési rendszer alkalmazása.
- A tanulók akaratit tulajdonságainak fejlesztése: akaraterő, kitartás, céltudatosság, fegyelem, pontos, rendszeres munkavégzés. Eszközei: a tanórák fegyelmezett munkája, követelményei, változatos módszerek alkalmazása.
- A tanulók kreativitásának kibontakoztatása, művészeti látásmódjának, ízlésének fejlesztése a művészeti képzés keretében valósítható meg.
- A tanulók testi, értelmi, erkölcsi, érzelmi, gyakorlati képességeinek fejlesztése.
- Segítségnyújtás a konfliktuskezeléshez, a kommunikációs készségek fejlesztése.
- A környezetből származó megterhelések, ártalmak csökkentése prevenciósi feladatok, programok megvalósításával.
- Társadalmilag hasznos és egyénileg értékes, konstruktív életvezetésre való felkészítés.

2.1. Egészségnevelési program

2.1.1. Az egészségnevelés célja

Az egészségmegőrzési tevékenység fő célja, hogy képessé tegye a tanulókat arra, hogy kontrollt szerezzenek saját egészségük felett, többet törődjenek az egészségükkel, és mindehhez rendelkezzenek a szükséges információkkal és lehetőségekkel. Életmódbeli alternatívákat szeretnénk felkínálni, amelyekkel azonosulva a tanulóknak lehetőségük nyílik az egészségesebb életforma kiválasztására.

A gyerekek hosszú éveket töltenek az iskolában. Itt, ebben a környezetben a közösség által megtanulhatók bizonyos viselkedésminták, a szerepek elsajátíthatóak, folyamatos, és sokrétű visszajelzést, információt kaphatnak a tanulók önmagukról.

Fontosnak tartjuk, hogy az egészségnevelés folyamatosan szője át nevelési munkánkat, az egészségmegőrzés a mindennapi élet része legyen, az iskola életében több területen tetten érhető legyen. Pedagógusaink jó példát mutassanak az egészséges életmód gyakorlásával.

Az iskolai egészségnevelésben kiemelkedően fontos szempontnak tartjuk a diákok értékrendjének formálását, szemléletmódjuk alakítását, segítőkész, adaptív (alkalmazkodó), toleranciát és empátiát kifejező magatartásuk elősegítését, fejlesztését.

Törekszünk a vezetők, a pedagógusok és a diákok közötti közvetlen kommunikációra, a jó kapcsolat és a kellemes iskolai légkör kialakítására.

Minden pedagógusunk vallja, hogy a tanár fő feladata a tanítás, de emellett kötelessége a családi nevelésből adódó esetleges hiányosságokat is észrevenni, és a lehetőségek szerint pótolni. A pedagógiai munka fontos eleme a mentálhigiénés szemlélet. Így fontos az önmaga elfogadását, mások megértését, az önismeretet, a másság elfogadását, a szociális, kulturális különbségek tolerálását, az empátiát, és a hitelességet erősíteni a diákok személyiség fejlődésében.

Az egészségkárosító magatartásformák háttérében a személy konfliktuskezelési eszköztárának gyengeségei húzódnak meg, ezért az egészségfejlesztési törekvéseknek a társas-érzelmi készségek fejlesztését is célul kell kitűzniük.

Az egészséget veszélyeztető magatartásformák az esetek jelentékeny százalékában a kortárs csoport nyomására, hatására jelennek meg. A serdülőkorú fiatalok számára a felnőttél (szülőnél, tanárnál) lényegesen hitelesebb a kortárs, aki éppen ezért sokkal jelentékenyebb véleményformáló hatással van.

Ezért tartjuk fontosnak a szoros kapcsolattartást külső kortárs segítő csoportokkal is, akik tapasztalataikkal, iskolán kívüliségükkel és anonimitásukkal segíthetik munkánkat.

Csak szakember tudja pontosan feltárni, valamint pszichoterápiás eszközökkel kezelni a szenvedélybetegségek lelki problémáit, ezért nagyon fontosnak tartjuk a külső szakmai segítség felhasználását a munkánkhoz.

Tantestületünkben mentálhigiénés végzettségű pedagógusok is dolgoznak. Közvetlen kapcsolatban vannak a diákokkal, ami nagyban segíti a hirtelen felmerülő mentális és egészségügyi problémák kezelését. Heti rendszerességgel tartanak „segítő beszélgetés” foglalkozásokat az őket önkéntesen megkereső diákoknak.

Szakmai kompetenciánkat meghaladó problémák esetén tovább küldjük tanulóinkat szakrendelésekre, pszichológiai szakellátásra.

Az egészségnevelés területe az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott kolléga feladatköréhez tartozik.

2.1.2. Az egészségnevelés főbb témakörei

- Az életkorral járó biológiai-, pszichohigiénés-, életmódi tennivalók.
- A társkapcsolatok egészségi, etikai kérdései.
- Az egészségre káros szokások (helytelen táplálkozás, mozgásszegény életmód).
- Káros szenvedélyek, drogprevenció.
- Az egészséges életvitelhez szükséges képességek, a személyiség fejlesztése.
- Az egészségérték tudatosítása.

2.1.3. Az egészségnevelés területei

Osztályfőnöki óra

Az egészségnevelési témák minden évfolyamon beépítésre kerülnek az osztályfőnöki órák anyagába.

Témák:

- Testi higiénia, táplálkozás, testmozgás, pihenés.
- Az egészség jelentősége, egészségmotiváció kialakítása.
- A szeretet, szerelem, magány, félelmek.
- Nemi szerepek, szexuális magatartás, fogamzásgátlás, nemi betegségek.
- Család, családi életre nevelés.
- Személyiség jegyek, személyiség kibontakozása, önismeret.
- Az akarat szerepe az ember testi és lelki egészségében.
- Problémamegoldás, az agresszivitás kezelése.
- A stressz.
- Káros szokások, étkezés, dohányzás, alkohol.
- Szendélybetegségek: alkoholizmus, nikotinfüggőség, drog.

Informatika:

- Drog enciklopédia, egészséggel foglalkozó Internetes oldalak felkeresése.

Szakmai gyakorlat:

- Szakmához fűződő egészségkárosodások (fül, gerinc, szem) balesetvédelem, tűzvédelem.

Egészséges étkezés biztosítása

Iskolánk rendelkezik megfelelően felszerelt ebédlővel és főzőkonyhával. Az étkeztetést a Fővárosi Önkormányzat Étkeztetési Gazdasági Szervezete biztosítja. A költséghatékonyság megtartásával törekednek egészséges, változatos étrend összeállítására.

Két hosszú szünet beiktatásával igyekszünk az étkezéshez megfelelő időt biztosítani.

Mindennapi testnevelés megvalósítása

A heti öt testnevelés órából 1-2 tanítási órán tartásjavító foglalkozásokat, színpadi mozgás órákat, valamint népi- és társastánc-foglalkozásokat tartunk tanulóink számára.

A tanár pozitív személyisége, példamutató magatartása fontos motivációt jelent a tanulók mozgás iránti beállítódásában. Nagy szerepe van a testmozgás megszerettetésében, hiszen a jól megválasztott gyakorlatok pozitív érzelmeket válthatnak ki, örömmélményt nyújthatnak.

El kell érni, hogy a tanulók sajátítsák el az elvárható mozgáskultúrát, ismerjék a testnevelés és sport egészségügyi és prevenciós értékeit. Alakuljon ki a cselekvésbiztonság érzése, amely a mozgáskultúra eredményeként hozzájárul ahhoz, hogy a rendszeres fizikai aktivitás beépüljön életvitelükbe.

A tanulók – igényeik szerint – sportkörön vehetnek részt délutánonként.

Az iskola szorgalmazza, hogy évente néhány alkalommal a diákok tömegsport rendezvényeken vegyenek részt, illetve alkalmanként természetjáró túrákat szervezünk a természetben való mozgás örömeinek felismerésére, megszerettetésére.

2.1.4. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, vagyis a NETFIT program küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét, és az egészségtudatos életvezetés értékeit az iskoláskorú diákok, családjaik és a köznevelés szereplői körében. A NETFIT célja az egyéni fittségi állapot általános és specifikus fejlesztésével, az állapot és a fejlődés monitorozásával kapcsolatos igény kialakítása. Az előzetes tudásra és kedvező tapasztalatokra támaszkodva támogatni kívánja annak a tudásnak a megszerzését, amely az egyéni érdeklődésnek és motivációnak megfelelő testmozgás önálló megtervezését, végrehajtását és az eredményesség értékelését jelenti. A kedvező fittségi állapot általában a rendszeres mozgásos tevékenységek eredményeképpen jön létre, ezért az iskolai testnevelés és a rendszeres mozgásos tevékenységek pozitívan befolyásolják a tanulási teljesítményt, javítják a tanulók általános magatartásának színvonalát, ezen keresztül kedvezően hatnak az iskolai légkörre.

A fittségi próbák eredményei lehetőséget teremtenek:

- A diákok egyéni fizikai fittségének megállapítására, értékelésére és nyomon követésére.
- A diákok egyéni fizikai fittségével kapcsolatos tájékoztatásra a szülők irányába.
- Tanulói csoportok, illetve osztályok és évfolyamok fizikai fittségének minősítésére, nyomon követésére.
- A fizikai fittségi állapottal kapcsolatos következtetések intézményi szintű levonására.

Azon tanulók számára, akik elmaradnak a NETFIT egészségsztenderdjeinek határértékeitől, (vagyis nem tudnak egészségzónában teljesíteni), tervezett fejlesztés, segítségnyújtás szükséges.

A NETFIT által vizsgált fittségi profilok és tesztfeladatok:

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testmagasság mérése
Cél: A tanuló testmagasságának meghatározása.
Eszköz: hitelesített testmagasságmérő.
- Testtömeg és testzsírszázalék mérése
Cél: A testtömeg és testzsírszázalék megállapítása.
Eszköz: hitelesített testtömegmérő és testzsírszázalék-mérő.

Vázizomzat fittsége profil:

- Ütemezett hasizomteszt
Cél: Hasizomzat erejének és erőállóképességének mérése.
Eszköz: távolságjelző csík, hanganyag.
- Törzsemelés teszt
Cél: A törzsfeszítő izmok erejének és nyújthatóságának mérése.
Eszköz: tolómérő.
- Ütemezett fekvőtámaszteszt
Cél: A felsőtest izomerejének és erőállóképességének mérése.
Eszköz: hanganyag.
- Kézi szorítóerő mérés
Cél: A kéz szorítóerejének, az alkar izmainak maximális izometrikus erő kifejtő képességének mérése.
Eszköz: kézi szorítóerő-mérő készülék.
- Helyből távolugrás
Cél: Az alsó végtag dinamikus erő kifejtési képességének mérése.
Eszköz: mérőszalag.

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt
Cél: A térdhajlító izmok nyújthatóságának és a csípőízületi mozgásterjedelem mérése.
Eszköz: mérődoboz.

Aerob fittségi profil:

- 20 méteres állóképességi ingafutás teszt
Cél: Maximális oxigénfelvevő képesség mérése (aerob kapacitás).
Eszköz: bója, hanganyag.

Mind a testnevelés, mind a mozgáskultúra órákon érdemjegyekkel értékelik a tanulók teljesítményét. A tanulók félévi és év végi osztályzata a két részterület érdemjegyeinek átlaga alapján kerül megállapításra azzal a kikötéssel, hogy bármelyik részterület elégtelen minősítése esetén a végső jegy is elégtelen lesz.

2.1.5. Elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításának terve

2.1.5.1. Követelmények

- Alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítása. (Eszméletvesztés, ájulás, vérzés, égés, marás, mérgezés, stroke, epilepszia jelenségeinek felismerése, azonosítása.)
- Újraélesztési ismeretek elsajátítása. (Újraélesztés, gyermek újraélesztésének ismerete.)
- Veszélyjelek, biztonsági előírások szerepének ismerete, értelmezése. (A mérgezések esetére vonatkozó teendők ismerete.)

2.1.5.2. Az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátításának keretei

Tanórai foglalkozások

9. évfolyam: A kivitelezés tantárgy keretében.

10-11-12. évfolyam: Osztályfőnöki óra keretében.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Elsősegély-nyújtási szakkör.
- Meghívott külső előadók.

2.2. Környezeti nevelési program

A környezeti nevelés célja a tanulók ösztönzése saját élő és élettelen környezetük megismerésére, alakítására, védelmére, a környezetet károsító jelenségek felismerésére, és azok elleni tudatos fellépésre.

Helyzetelemzés

A fővárosban lakó diákjaink mindennapjaik jelentős részét falak között élik. Hétfélig programjaik barátaikkal szintén a városhoz kötődik. Keveset mozognak, szinte nincs is kapcsolatuk a természettel, így a természetkárosító jelenségeket sem veszik észre többnyire.

Tanulóink egy harmada Pest megye területéről jár be. S bár sok időt töltenek az utazással, sokkal közelebb élnek a természethez, s ez jó hatással van egészségükre, s a természethez való viszonyukra.

2.2.1. Adottságaink

Iskolánk a városközpontban helyezkedik el.

Hátrányai:

- Kevés zöld terület, zsúfoltság, bezártság.
- Erős gépjárműforgalom, légszennyezés, zaj.
- Tömegközlekedés, késések, stressz.

Előnyei:

- Az iskola épülete könnyen megközelíthető.
- Viszonylag könnyen és gyorsan elérhető a Természettudományi-, Nemzeti-, Iparművészeti Múzeum, a Fűvészkert.

- Gyorsan elérhető a Margitsziget, az Állatkert, ezért többször tartunk kihelyezett tanórákat ezeken a helyszíneken.

Az iskola épülete:

Több mint 100 éves, téglalapítségű épület, amelyben a fűtés (gáz), szigetelések a mai energiatakarékossági szempontoknak nem felelnek meg.

Az iskola épülete barátságos, hangulatos. A termekben, folyosókon tárlók, paravánok, faliújságok, tablók találhatóak, ahol a tanulók, illetve tanárok munkái kerülnek kiállításra.

2.2.2. A helyzetelemzésből kiindulva a javulást szolgáló célok és a változást segítő feladatok

A helyzetből adódó jellemzők	Célok	Tevékenység, feladat
Nagy forgalom.	- Közlekedési biztonság növelése.	- Közlekedésbiztonsági ismeretek tanítása.
Légszennyezés.	- Csökkentés.	- Tanterekben, folyosókon növények elhelyezése, gondozása.
Szemét.	- Tiszta, egészséges környezet.	- Gyerekekben igény kialakítása a saját környezetük tisztaságának megóvására. - Szelektív hulladékgyűjtés.
Iskola belső terei.	- Tiszta, meghitt, igényes, esztétikus környezet.	- Festések, felújítások, dekorációk.
Műhelyek.	- Egészséges, a munka jellegének megfelelő környezet biztosítása.	- Megfelelő modern technika, alapanyagok, késztermékek, hulladékok megfelelő tárolása, felhasználása.
Energiafelhasználás.	- Takarékos fűtés.	- Nyílászárók javítása, szigetelés.
Világítás.	- Egészséges, takarékos. - Természetes fény.	- Órák, illetve tanítás végén villany lekapcsolása.
Vízfelhasználás.	- Egészséges ivóvíz. - Takarékos vízfogyasztás.	- Csapok karbantartása, víztakarékos öblítés.
Csatorna.	- Csatorna karbantartása.	- Környezetbarát takarítószer alkalmazása.

A felsorolt tevékenységek, feladatok nagy részének megvalósításához anyagi forrásokra van szükség, így ezek teljesítése nemcsak rajtunk múlik.

2.2.3. Az iskola környezeti nevelési céljai

Fontos feladatunk, hogy formáljuk a diákok személetét, környezet- és természetszeretetüket megszilárdítsuk, a környezeti problémák iránt érzékenyvé tegyük őket, hogy a saját környezetükben észrevegyék ezeket a problémákat, legyen igényük ezek megoldására. Ez természetesen csak akkor lehetséges, ha minden tantárgy kapcsán és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy tanulóink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, és benne az embert.

Szeretnénk elérni, hogy diákjaink környezettudatos állampolgárrá váljanak.

Ennek érdekében az alábbiak kialakítására törekszünk:

- környezettudatos magatartás és életvitel;
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel;
- környezet értékei iránti felelősség, megőrzés igénye;
- környezet szeretete, védelme; sokféleség megőrzése.

Ezek megvalósítása érdekében szükségesnek tartjuk:

- A tantestület tagjainak megnyerését a környezeti nevelési munkához.
- A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén megjelenjen.
- Tantárgyközi kapcsolatok erősítését, hogy a tanulók egységes egészként lássák az ismereteket.
- A felnőttek személyes példájukkal segítsék a környezettudatos életvitel kialakítását.

2.2.4. A környezeti nevelés területei

2.2.4.1. Tanórai foglalkozások

A hatékony környezeti nevelőmunkához elengedhetetlen a környezeti nevelés alapelveinek széleskörű beépítése a tantárgyi struktúrákba. Minden tantárgynál lehetőség van megtalálni azokat a pontokat, ahol az adott tantárgy, illetve az azt tanító tanár kapcsolódhat a környezeti nevelési programhoz. Az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségeit a 2. számú melléklet tartalmazza.

2.2.4.2. Tanórán kívüli tevékenységek

- Tanulmányi kirándulások, osztálykirándulások, táborok.
- A külső programokhoz kapcsolódó környezetvédelmi tájékoztatók.
- Pályázatok; kiállítás-rendezés környezetvédelmi témákban.
- Kreatív, munkáltató programok (pl. iskolai felújítási munkák, takarítás, szemétszedés stb.)
- Szelektív szemétyűjtés megszervezése.
- Élő növények számának növelése a tantermekben, az aulákban, a virágok gondozása.
- Szakmai napok diákszervezéssel. (Dívatbemutatók: tervezés természetes anyagokból vagy hagyományokon alapuló tervek készítése, újrahasznosított hulladékból készített ruhák stb.)

A program megvalósítása azon múlik, hogy a tantestület elkötelezettsége és a személyes példamutatás milyen mértékben képes megnyerni a tanulókat az iskola által képviselt környezeti nevelési értékeknek.

3. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tantestület számára a legnehezebb feladat a tudatos közösségfejlesztés, hiszen az iskolai értékelés a tanulók egyéni teljesítményét méri, a tanulók iskolai teljesítménye, művészeti alkotó munkája individuális tevékenység.

A nevelés során értékeket közvetít a nevelőtestület és megtanítja a tanulókat értékteremtő tevékenységekre.

Maga az értékteremtő tevékenység hozzájárul az emberi közösségek fejlődéséhez, miközben az individuum is fejlődik.

Közös feladatunk, pozitív érzelmi légkört alakítsunk ki, olyan iskolát, amelyben a tanulók és a pedagógusok is biztonságban és jól érzik magukat.

Az iskolai közösség különböző szintekből tevődik össze: tantestület, szakmai munkaközösségek, diákönkormányzat, az osztályok.

A közösségfejlesztés és a személyiség fejlesztés sikerének az alapja a tantestület műveltsége, fegyelmezett céltudatossága, következetessége.

A demokráciára nevelés fontos feladata az iskolának. A diák az iskolában szerzi meg azt a tudást és tapasztalatot, amely a boldoguláshoz, a társadalom és az ország ügyeiben való eligazodáshoz szükséges.

Ennek egyik fontos színtere a diákönkormányzat.

3.1. Diákönkormányzat

A diákönkormányzatnak minden, iskolánkba felvett tanuló teljes jogú tagja.

Irányítószerve a Diákönkormányzat vezetősége, élén a diákelnökkel. A Diákönkormányzat vezetőségének tagjai az osztályok ODB titkárai.

A diákönkormányzat munkáját a Diákönkormányzatot segítő tanár koordinálja.

3.1.1. A diákönkormányzattal kapcsolatos pedagógiai feladataink:

- Az érdeklődés felkeltése az iskolai közösség problémái iránt.
- A demokrácia működésének megismertetése: a közösség és az egyéni érdek összehangolására való készség fejlesztése.
- Felelősségvállalás a szűkebb társadalmi környezetért, a közösségben való cselekvés készségének fejlesztése.
- A kulturált érdekérvényesítésre és vitára vonatkozó igény és törekvés kialakítása.
- A konszenzuskeresés technikáinak megismertetése és elsajátításának segítése.

3.1.2. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

Az iskola tanulói a döntési folyamatokban való részvételi jogukat a diákönkormányzaton keresztül gyakorolhatják.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni a jogszabályok által meghatározott esetekben.

Az eljárás rendje:

- Az igazgató, a diákönkormányzatot segítő pedagógus tájékoztatja a DÖK-vezetőt vagy a diákönkormányzat vezetőségét az adott témában.
- A tanulók az osztályközösségben megvitatják az adott kérdést (ha szükséges, az osztályfőnök segítségével), kialakítják közös álláspontjukat.
- Az osztályok álláspontját az ODB-titkárok képviselik a diákönkormányzat vezetőségében. A vezetőség egyezteti az osztályok állásfoglalását, s kialakítják a diákönkormányzat közös döntését, s ezt írásban közlik az iskola igazgatójával.

A tanulók, a diákönkormányzat az eljárás bármely szakaszában kérhetnek segítséget, további tájékoztatást osztályfőnökeiktől, a diákönkormányzatot segítő tanártól vagy az iskola igazgatójától.

3.2. Iskolai közösségek

Jelentős szerepet játszanak az iskola életében azok a közösségek, amelyek értékes tevékenységükkel gazdagítják az iskolai életet.

Alkalmanként szervezünk találkozókat volt diákjainkkal, ahol beszámolnak életútjukról, szakmai sikereikről. Szívesen kapcsolódnak be az iskolai életbe, osztják meg tapasztalataikat iskolánk diákjaival.

Nagy hangsúlyt fektetünk a már nyugdíjba vonult kollégákkal való kapcsolattartásra. Minden évben szervezünk nyugdíjas találkozót, melyeket diákjaink, kollégáink szórakoztató műsorai, és a beszélgetések tesznek vidámmá, emlékezetessé.

3.3. Iskolai hagyományaink

A közösségi élet fejlesztésének hatékony eszköze iskolai hagyományaink ápolása.

Az iskola épületének és iskolánk történetének kutatását fontos feladatunknak tartjuk. Az iskola és az épület múltját tablókön archiváltuk. Állandó iskolatörténeti kiállítást rendeztünk be a földszinti folyosón. Az iskola történetét időszakos kiállításokon is bemutatjuk egy-egy évfordulóhoz kapcsolódóan.

Névadónk tiszteletére minden évben Jelky-napot szervezünk, ahol színvonalas rendezvényekkel igyekszünk színessé, élményszerűbbé tenni az iskolai életet.

3.4. Hagyományos kulturális és ünnepi rendezvényeink

- Tanévnnyitó.
- Megemlékezés az aradi vértanúkról, az 1848-1849-es forradalomról és szabadságharcról, az 1956-os forradalomról.
- Megemlékezés a kommunista diktatúra-, a holokauszt áldozatairól, az összetartozás napjáról.
- Szalagavató bál.
- Karácsonyi ünnepség.
- Jelky-nap.
- Ballagás.
- Pedagógus nap.
- Tanévváró.

3.5. Iskolai rendezvények

- Gólyanap.
- Gólyatábor.
- Alkotótábor.
- Farsangi bál.
- Szülők bálja.
- Házi versenyek.
- Téma napok.
- Rajzpályázatok.
- Öltözéktervezői pályázatok.
- Tanulóink, művész tanáraink munkáiból kiállítások.
- Divatbemutatók, divat show.

3.6. A tanév programjához kötődő kiállítások

- Földszinti aula aktuális időszakhoz kötődő kiállításai.
- Igazgatói folyosón iskolatörténeti kiállítás.
- Nyitott kapuk program kiállításai.
- 13. évfolyam vizsgaterveinek bemutatása.
- Év végén az évfolyam bemutatókhoz tartozó kiállítások.
- Szakmai projektnapok.
- Vizsgatermek kiállításai.
- Épületet díszítő, tanulói munkákból rendezett állandó kiállítások.

3.7. Tanórán kívüli foglalkozások

Felvételt nyert új diákjaink számára szervezzük a nyári gólyatábort, ahol a gólyák megismerkedhetnek egymással, leendő osztályfőnökükkel, s iskolánk hagyományaival, jellemzőivel. A gólyatábor egyben kézműves tábor is, ahol leendő tanítványaink ízelítőt kapnak iskolánk iparművészeti képzésének sajátosságaiból is.

Az anyagi lehetőségek függvényében szervezünk a határon túli magyar területekre tanulmányi utakat, melyek legfőbb célja az adott terület népművészeti kincseinek feltárása, megismerése, gyűjtése.

Az élményszerű testedzést és a közösségfejlesztést szolgálják az iskola tanárai által szervezett túrák, kirándulások.

3.8. Közösségi szolgálat

A jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően iskolánk is megszervezi a tanulóink közösségi szolgálatának teljesítésével, dokumentálásával összefüggő feladatok ellátását.

A közösségi szolgálat programjának összeállításánál arra törekszünk, hogy a közösségi szolgálat céljait összehangoljuk pedagógiai programunkban megfogalmazott nevelési céljainkkal. Ezért olyan programokat szervezünk, melyek egyúttal pedagógiai céljaink megvalósítására is alkalmasak.

Tevékenységi területeink:

- Diákok a Jelkyért (takarítás, karbantartás, épület szépítése).
- Közösségi ünnepek, rendezvények szervezése.
- Gyerekekkel kulturális programok szervezése (Mikulás, gyereknap műsor, játék, papíruha divatbemutató óvodásoknak, általános iskolásoknak).
- Idősokkal kulturális programok szervezése (Saját nyugdíjasainknak műsor készítése).
- Iskolai környezet dekorációja (kiállítások építése).
- Gólyatábor (táborszervezési, kulturális, sport stb.).
- Vöröskereszt szervezetével együttműködés (jótékonyági, szociális tevékenységek).

A tevékenységi területeinket folyamatosan bővítjük tanulóink érdeklődése és a lehetőségeink szerint.

4. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenységünk

A problémák kezelésére rendelkezésre álló eszközeink:

- Egyéni beszélgetés a tanuló és a tanár között.
- Csoport-, illetve osztályszintű beszélgetések, melyek célja a közös álláspont kialakítása.
- Az iskolai Panaszkezelő Bizottság eljárása, melynek keretében a bizottság meghallgatja az érdekelteket, s a fokozatosság elvének betartásával dönt a jóvátétel vagy büntetés mértékéről. Végző esetben dönt a fegyelmi eljárás lefolytatásáról.
- A szülők bevonása, a probléma hátterét feltáró megbeszélések kezdeményezése.
- Együttműködés a kortárs csoportokkal.
- Együttműködés a segítő szakemberekkel (iskolaorvos, védőnő, nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, rendőrség).

5. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységünk

A tehetséggondozás legfőbb színtere a tanítási óra.

A kerettantervek által biztosított időkeret nem elégséges a tehetséggondozó- és fejlesztő feladatok megfelelő színvonalú teljesítésére.

A csoportbontás hatékonyan segíti a tanítás-tanulás folyamatát. A kisebb csoportokban való tanítás lehetővé teszi a tananyag mélyebb elsajátítását, a tanulókkal való egyéni foglalkozást. A csoportbontás lehetőségét az órakeret és a feladat finanszírozása határozza meg.

5.1. A tehetséggondozást segítő tanórán kívüli tevékenységek

Minden tanórán kívüli iskolai szervezés segíthet a képességfejlesztésben, a tehetséggondozásban.

5.1.1. Szakkörök

A szakkörök egy részét az egyetemi továbbtanulásra felkészítő szakkörök alkotják. Felkészítő munkánk eredményesnek mondható, a jelentkező tanulók döntő többsége bejut a választott főiskolára, egyetemre.

Szakköreink másik része az iskola profiljának megfelelő, illetve azt kiegészítő szakkörökből áll.

A diákok igényeinek felmérése alapján indítjuk szakköreinket.

5.1.2. Versenyek

A szakmai munkaközösségek döntése alapján indíthat az iskola saját rendezésű vetélkedőket, illetve versenyeket, és részt vehet a városi, megyei, illetve országos szintű meghirdetett versenyeken (OKTV, rajzverseny, képzőművészeti verseny, tervezési témakörökhöz kötődő pályázatok stb.).

A hagyományos iskolai vetélkedők szervezése a szakmai munkaközösségek feladata.

A vetélkedőkre való felkészítést a szaktanárok végzik, a feladatokat a szakmai munkaközösségek közösen állítják össze, illetve közösen javítják.

A versenyekre, pályázatokra, külső és belső „fellépésekre” a tanulókat felkészítjük, munkájukat, eredményeiket elismerjük és anyagi lehetőségeinkhez képest jutalmazzuk is.

5.1.3. Sportköri foglalkozások

Az iskola tornaterme a szabad délutánokon, az udvar minden délután a sportköri foglalkozások rendelkezésére áll.

„A legjobb tanuló, legjobb sportoló” díjjal, valamint a „Legsportosabb osztály” díjjal jutalmazzuk kiemelkedő teljesítményt nyújtó diákjainkat.

6. A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladataink

Az iskolai gyermekvédelem minden pedagógus feladata. Az osztályfőnököknek kiemelkedő szerepe és kötelezettsége van a prevencióban, a problémák kezelésében, a koordinációban. A pedagógusok munkáját az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott kolléga segíti.

6.1. Hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók problémáinak kezelése

A hátrányos helyzetű tanulók felmérése, az adatvédelmi törvénynek megfelelő nyilvántartása a hátrányos helyzet okainak feljegyzésével történik.

A hátrányos helyzetű tanulók problémáinak kezelésére az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus:

- Kapcsolatot tart az osztályfőnökkel.
- Az egészségügyi és mentálhigiénés problémák rendezésére igénybe veszi az iskolai védőnőt, iskolaorvos, az iskolában működő mentálhigiénés pedagógus és a szakellátó intézmény segítségét.
- Részt vesz a tanévkezdéshez kapcsolódó ingyenes tankönyv elosztásának kidolgozásában, koordinálásában.
- A tanulók anyagi veszélyeztetettsége esetén rendszeres vagy rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezi a tanuló lakó-, illetve ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes hivatalnál, szükség esetén javaslatot tesz természetbeni ellátások juttatására.
- Segít az önkormányzati támogatások odaítéléséhez szükséges pedagógiai vélemények megírásában az osztályfőnököknek.
- Nyilvántartást vezet a segélyezésekről.
- A családi problémák rendezésére, a tanuló érdekeit elsődlegesnek tartva igyekszik a kompromisszumos megoldásokat megkeresni a szülőkkel.
- A tanulási problémákkal küzdő és fogyatékos tanulókat kiemelten segíti, a velük való gondos foglalkoztatást figyelemmel kíséri.
- A kulturális különbségek okozta problémákat empatikusan kezeli, és az elfogadás, segítség pedagógiáját szorgalmazza a tantestület és a diákság teljes körében.
- Tanácskozást szervez problémás ügyekben, minden érdekelt bevonásával.

Krízishelyzetek kezelése:

- Lehetőség szerint a helyzet rendezése pedagógiai eszközökkel az érintettek bevonásával (szülők, pedagógusok, diáktársak).
- Jelzés a gyermekjóléti szolgálatok és családvédelmi központok felé az iskolában nem rendezhető esetekben.
- További konzultáció és részvétel az ügyek megoldásában az igénybe vett szakszolgálatokkal.
- A bántalmazott tanulók segítése, szükség esetén kiemelése a családból, és kollégiumi elhelyezése.
- A lelki sérülést okozó helyzetekben pszichológus segítségének igénybevételére javaslatot tesz.
- A rendőrség bevonása, ha a veszélyhelyzet indokolja.

6.2. Az ifjúságvédelmi feladatok megvalósításához igénybe vehető eszközök

Az iskola igazgatója gondoskodik az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus munkájához szükséges feltételekről.

Biztosítja a feladattal megbízott pedagógus munkájához szükséges továbbképzéseken, tájékoztatókon való részvételét, a hozzá forduló tanulók számára fogadóórát és helyiséget jelöl ki, irodát biztosít az ügyek adminisztrációs intézéséhez.

Beszámolási lehetőséget ad a tantestületi és szülői értekezleteken, folyamatosan konzultál a problémák megoldásában.

A problémakezelések eszközlehetőségei:

- Egyéni beszélgetések.
- Esetmegbeszélések, ha szükséges szaksegítség bevonásával.
- Tanácsadás vagy az érdekeltek eljuttatása tanácsadó intézményekhez.
- Osztályközösségek bevonása a probléma rendezésére, osztályfőnöki órák, esetelemezések.
- Szabadidős tevékenységek, (pl. kirándulások, klubdélutánok, egyéb rendezvények) lehetőségeinek kihasználása.
- Diáksegítők bevonása a problémák rendezésébe.

6.3 Külső kapcsolatok rendszere az ifjúságvédelemben

Az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus adatokat szolgáltat az ifjúságvédelmi helyzetről az adatvédelmi és a köznevelési törvény előírásainak betartásával.

A gyermekvédelmi intézményekkel, prevenciós tevékenységet folytató segítőszervezetekkel, egészségügyi és szociális intézményekkel, kollégiumokkal, és egyéb intézményekkel kapcsolatot tart, a tanulókkal kapcsolatos ügyekben tájékoztatást ad.

7. A tanulási kudarcnak kitétt tanulók felzárkóztatását segítő program

A programot az osztályfőnök irányításával a szaktanárok hajtják végre.

A pedagógusok feladata, hogy megpróbálják kideríteni a probléma okát a tanulókkal folytatott beszélgetések és a szülőkkal való kapcsolatfelvétel útján.

Ha a feltárás személyiségbeli, genetikai, idegrendszeri problémákra derít fényt, külső szakember segítségét kérjük.

Ha a probléma a tananyag megértésének átlagosnál lassúbb folyamata vagy a korábbi ismeretek hiánya, egyéni korrepetálással segítünk.

Ha az otthoni tanulási körülmények nem megfelelőek, tanulószobai foglalkozást biztosítunk.

7.1. A BTM-es tanulókkal való foglalkozás

A szaktanárok korrepetálás keretében látják el a beilleszkedési-, tanulási-, magatartási problémákkal küzdő tanulók segítségét.

A szakértői vélemények alapján biztosítjuk a tanulók felmentését egyes tárgyak értékelése alól, és engedélyezzük, hogy más érettségi tárgyat válasszanak.

8. A szociális hátrányok enyhítését, a tanulók esélyegyenlőségét segítő tevékenység

8.1. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Az iskola nem képes megszüntetni a szociális hátrányokat.

Minden pedagógus feladata, hogy tájékoztassa az osztályfőnököt, ha tudomást szerez tanítványa romló, vagy rossz szociális körülményeiről. Az osztályfőnök és az ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott pedagógus figyelemmel kíséri a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók életkörülményeit.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink:

- Tájékoztatjuk a tanulókat és a szülőket a szociális juttatások lehetőségeiről.
- Minden tanuló térítésmentesen kap tankönyvet, a könyvtárból kölcsönzik ki és azt év végén vissza kell adniuk. A munkatankönyvek és munkafüzetek nem kerülnek könyvtári állományba.
- Biztosítjuk a törvényes előírás szerinti 50 %-os étkezési kedvezményt a 3 vagy annál többgyermekes családban élőknek, a tartós beteg és a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesített tanulóknak.
- Kezdeményezzük rendkívüli önkormányzati segély vagy ösztöndíj elnyerését az arra rászoruló tanulóknak.
- Rendkívüli helyzetben kezdeményezzük tanulóink kollégiumi elhelyezését.
- A Jelky Alapítvány anyagi lehetőségei szerint támogatja pályázati formában a szociálisan rászoruló tanítványokat.

8.2. A tanulók esélyegyenlőségét segítő tevékenység

Az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőség előmozdítására vonatkozó céljaink és elveink:

- A tanulók esélyegyenlőségének maradéktalan biztosítása, mindennemű diszkrimináció kizárása.
- Az esélyegyenlőség érvényesülése kiterjed tanulóink nemük, családi állapotuk, nemzetiségük, etnikai hovatartozásuk, szexuális irányultságuk, vallásuk, politikai meggyőződésük és szociális helyzetük miatti diszkriminációjának megelőzésére, különös tekintettel a tanulóink életkorának (14-22 éves korig illetve 22 év felett) rendkívül széles skálájára.
- Olyan pedagógiai környezet kialakítása, mely tiszteletben tartja a sokszínűséget, mentes a hátrányos megkülönböztetéstől, jogellenes elkülönítéstől, biztosítja a közneveléshez való egyenlő esélyű hozzáférést.

- Biztosítani az intézményben a szegregációmentesség és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését.
- Elősegíteni a hátrányos helyzetű tanulók esélyteremtésének előmozdítását, szükség szerint egyének, társadalmi csoportok előnyben részesítése.

Az esélyegyenlőséget segítő tevékenységeink:

- A nyelvi vagy műveltségi hátrányokkal érkező tanulók beilleszkedésének, felzárkózásának segítése tanórán kívüli foglalkozásokon.
- A külső segítő szervezetek bevonása szükség esetén.
- A speciális hátrányokkal érkező tanulók önkéntes kortárs csoportokkal való segítése.

9. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetőségei

A tanulók, szülők, pedagógusok együttműködése elengedhetetlen az eredményes iskolai tanítás-nevelés-tanulás folyamatában. Az együttműködés akkor megfelelő, ha minden fél felismeri annak szükséges voltát.

A résztvevők közötti együttműködést elősegíti egymás rendszeres informálása.

Az együttműködés intézményes formái: diákönkormányzat, szülői szervezet, iskolai alapítvány.

9.1. Az iskolai diákönkormányzat (DÖK)

Az iskolai diákönkormányzat célja a diák-tanár kapcsolatrendszer, a diákok egymás közti kapcsolatának minél szélesebb körű kialakítása. A diákönkormányzat az egész diákság érdekeit képviseli, ellátja a diákok hivatalos érdekképviseletét, támogatja az iskolával kapcsolatos állami feladatok iskolai megvalósítását. Színes iskolai programok rendezésével segíti az iskolai élet színvonalasabbá, hangulatosabbá tételét.

9.1.1.A diákönkormányzattal való kapcsolattartás rendje, a diákok szervezett véleménynyilvánításának lehetőségei:

- A diákönkormányzatot segítő tanár hetente tartja a kapcsolatot az osztályközösségek képviselőivel információcsere céljából.
- Az igazgató havonta megbeszélést tart a Diákönkormányzat vezetőjével.
- Az igazgató részt vesz az évente megrendezésre kerülő diákfórumon, ahol meghallgatja a tanulók észrevételeit, kéréseit és beszámol az előző időszakban megtett intézkedéseiről.

A diákok egyéb megnyilvánulási lehetőségei:

- A meghívott tanulók részt vehetnek nevelőtestületi értekezleteken, meghívással részt vehetnek bizottsági üléseken.
- A diákság véleményének hangot adhat az iskolarádióban, a faliújságokon.

- Hetente nyilváníthatnak a tanulók véleményét az osztályfőnöki órákon és időszakosan a diákönkormányzat megbeszélésein.

9.2. Együttműködés a szülőkkel

A nevelési célok megvalósítása érdekében igen fontos a szülőkkel való folyamatos és rendszeres kapcsolattartás.

A szülőknek joguk van minden olyan, a gyermeküket érintő információhoz, amely kiskorú gyermekük személyiségfejlődésével, iskolai előmenetelével kapcsolatos.

A kapcsolattartás, a tájékoztatás területei:

- Szülői értekezletek
Évente legalább két alkalommal. A leendő 9. évfolyam szülőinek a beiratkozás előtt tartunk megbeszélést, ahol nevelési elveinkről, a házirendről s a tanév munkarendjéről, kiadásairól adunk tájékoztatást.
- Szaktanári fogadóórák
Évente legalább két alkalommal a teljes tantestület részvételével, de egyéni egyeztetés alapján bármikor.
- Elektronikus napló használata
Minden szülő saját kódot kap, melynek segítségével figyelemmel kísérheti gyermeke hiányzásait, és tanulmányi eredményeit. Azokat a szülőket, akik nem használják az elektronikus naplót, az osztályfőnök havonta tájékoztatja gyermekük előmeneteléről az elektronikus napló gyermekre vonatkozó részének kinyomtatásával.
- Iskola honlapja
Az iskola honlapján minden – az oktatással, neveléssel kapcsolatos – információt megjelentetünk. A szülői munkaközösségnek saját felülete van, ahol egymással is tartani tudják a kapcsolatot.
- A szülői munkaközösség működtetése
A szülői munkaközösség tagja minden osztály szülőinek néhány (1-3) képviselője. Feladatuk, hogy fenntartsák a kapcsolatot az osztályban tanító pedagógusok testülete és az osztály szülői között, ellátva az érdekegyeztetés, a konfliktuskezelés, az együttgondolkodás, a mozgósítás, szükség esetén a közös segítségnyújtás feladatát.
Bevonjuk a szülői munkaközösséget az éves terv elkészítésébe, valamint minden olyan intézkedést előzetesen egyeztetünk velük, amely a tanulók nagyobb csoportját érinti.

Az iskola titkársága fogadja és továbbítja a szülők bejelentéseit, tájékoztatást ad.

9.3. Együttműködés a Jelky Alapítvánnyal

Az alapítvány az iskola tanulóinak és tanárainak támogatására jött létre. Kurátorai a tantestületünk tagjai. A kuratórium elnöke rendszeresen, félévente tájékoztatja a tantestületet az alapítvány működéséről.

10. A tanulmányok alatti vizsgák

A tanulmányok alatti vizsgák szabályzatát a 4. számú melléklet tartalmazza.

11. A pedagógusok, az osztályfőnökök feladatai

A pedagógusok, valamint az osztályfőnökök intézményi feladatait a pedagógusok munkaköri leírása foglalja össze.

A munkaköri leírást az intézményünk Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

12. A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközök és felszerelések jegyzéke

Intézményünk a jogszabályok által meghatározott berendezéssel, felszerelésekkel és taneszközállománnyal rendelkezik.

A vásárolt taneszközök mellett jelentős a saját alkotású taneszközök állománya.

12.1. Az oktatás tárgyi felszereltsége iskolánkban

Iskolánk műemlék jellegű épület, állaga külső homlokzatát tekintve jó, belső terei, tantermei jól karbantartottak, folyamatos felújítást igényelnek.

12.1.1. Tantermeink

Az épületünk 19 nagyméretű és 11 kiscsoportos oktatásra alkalmas tanteremmel rendelkezik. Speciális kialakítású és felszerelésű kabinetek:

- 34. terem: tervező szaktanterem
- 40. terem: textilműves szaktanterem
- 41. terem: rajzterem;
- 42. terem: rajzterem;
- 45. terem: rajzterem
- 46. terem: rajzterem
- 47. terem: rajzterem;
- 48. terem: textilműves szaktanterem;

- 49. terem: számítástechnikai szaktanterem
- 51. terem: könyvtár és tanterem,
- 53. terem: grafikus szaktanterem;
- 55. terem: nyelvi szaktanterem;
- 60. terem: számítástechnikai szaktanterem
- 61/A), B) termek: tervező termek.

Tantermeink és szaktantermeink rendelkeznek a szükséges AV eszközökkel.

12.1.2. Tornaterem

Tornatermünk nem szabványos méretű, de funkcióját kielégítően betölti, kapcsolódik hozzá egy sportudvar, ahol kosárlabda, kézilabda pálya található.

A tornateremhez tartozó sportszertár, öltözők és zuhanyzók biztosítják a kulturált sportolás feltételeit.

12.1.3. Színházterem

A színházterem többfunkciós nagyméretű terem. Ünnepek, kulturális rendezvények, bálók esetén több mint 200 fő befogadására alkalmas.

A terem végében színpad helyezkedik el, mely lehetőséget biztosít színelőadások, divatbemutatók, ünnepi műsorok megrendezésére.

A színházterem egy részét szükség esetén kiscsoportos foglalkozások megtartására is használhatjuk.

12.1.4. Ebédlő és konyha

A színházterem egy leválasztott része ebédlőként is funkcionál. Tálaló kapcsolódik hozzá, melyet étellift köt össze a főzőkonyhával.

A konyhához kapcsolódnak a különböző, előírt raktárhelyiségek.

12.1.5. Tanműhelyek

Iskolánk egy jól felszerelt – 39 fő befogadására alkalmas – tanműhelyében történik a szakmai gyakorlati oktatás. A tanműhely alkalmas és megfelelő feltételekkel rendelkezik a kivitelezés tantárgy tanítására, így a teljes szakmai gyakorlati oktatást képes ellátni, és megfelelni a szakmai gyakorlati képzés követelményeinek.

A tanműhely felszereltségére jellemző, hogy az alapgépek mellett mindenhol megtalálhatók a speciális varrógépek (pl. szegővarrógépek, gomblyukázó gépek, fedező gépek stb.) célgépek (pl. programozható varrógép, hímző varrógépek, amelyek számítógépekkel is kompatibilisek, képernyőn történő mintatervezés, programátvitel és kivitelezés, flattloch varrógép harisnyanadrág varrására stb.)

A tanműhelyben van vasalási lehetőség, ahol elektromos fűtésű, gőzölős kézi vasalók állnak a tanulók rendelkezésére.

Rendelkezünk két szabászati előkészítővel, és több szabászati gépi eszközzel (elektromos olló, jelölő fűró, körkéses szabásgép, kardkéses szabásgép, szalagkéses szabásgép).

A szakmai gyakorlati képzési helyek megfelelnek a munkavédelmi, biztonságtechnikai, tűzvédelmi, környezetvédelmi, egészségügyi és ergonómiai követelményeknek.

A tanműhely folyamatos működését biztosítja az iskolában található műszerész-műhely felszerelése.

12.1.6. Könyvtár

A könyvtárunk több mint 13.000 kötettel rendelkezik. Három helyiségből áll, de így is kicsi és zsúfolt. A könyvtári készlet folyamatos bővítése és a tartós használatú könyvek beszerzése folyamatos megoldandó feladatot jelent.

A könyvtárban szaklapok, különböző heti, havilapok és kiadványok is megtalálhatók.

Videofilm és zenei hanghordozó készlettel, zenehallgatási lehetőséggel is rendelkezik a könyvtár.

12.1.7. Informatikai felszereltség

Intézményünkben a számítástechnikai tantermeken kívül minden tanteremben és irodában található számítógép, melyek az oktatást, az iskola ügymenetét és a tanárok munkáját segítik.

Folyamatosan fejlesztjük a technikai felszerelésünket (projektorok, vetítő vásznak, digitális tábla, digitális fényképezőgépek, kamerák stb.) saját anyagi lehetőségeinken túlmenően pályázatokon nyert pénzekkel, a szülői munkaközösség támogatásával.

Iskolánk rendelkezik internet eléréssel.

Iskolánkban rádió is működik. A stúdiót tanulók működtetik segítő tanár irányításával.

12.2. Szemléltetőeszközök

Iskolánk hosszú évek óta tudatosan fejleszti szemléltetőeszközeink készletét. Sok eszközt tanáraink terveztek és készítettek. A szemléltetőeszközök használatára egyre nagyobb a tanulói igény, így ez folyamatos feladatot jelent a szaktanárok részére.

Az eszközökön kívül videofelvételeink (irodalom, történelem, fizika, osztályfőnöki témákhoz és szakmai jellegű témákhoz kapcsolódó, művészeti oktatást segítő felvételek) segítik a tananyagok elsajátítását, feldolgozását. Sok felvételt tanáraink készítettek.

Egyre erőteljesebb a számítógép adta lehetőségek kihasználása a szemléltetés terén is, főként a CD-rom-ok és oktató programok alkalmazásával. A művészeti képzéshez a szaktanárok által összeállított képanyag áll rendelkezésre. Természetesen több eszköz vár még beszerzésre, cseréire, mely nem kis anyagi terhet jelent költségvetésünk szerény kereteire.

Az anyagi lehetőségeink bővítése céljából évek óta rendszeresen élünk a kiírt pályázatok adta lehetőségekkel.

Folyamatos, hosszú távú terveink fontos területe az eszközök karbantartása, cseréje, fejlesztése. Céljaink:

- Gépparkunk fejlesztése, további speciálgépek beszerzése.
- Programozható varrógépek, hímzőgépek beszerzése.
- Számítógépes parkunk bővítése, folyamatos fejlesztése, perifériás kiegészítése.
- Számítógépes programok, multimédiás készletek bővítése.
- Szertárkészletek bővítése.
- Tantermi berendezések szükség szerinti cseréje.
- Rajzasztalok, rajzbakok beszerzése.
- Tárlók, paravánok állományának bővítése a tanulói munkák minél szélesebb körű bemutatásához.

12.3. A művészeti képzésben kötelezően használandó taneszközök jegyzéke

- 25 db A/3-as méretű rajzlap;
- 25 db A/2-es méretű rajzlap;
- 1 tömb akvarellpapír (min. 20 lapos, és min. A/3-es méretű);
- 3 ív szénrajz papír (pl. Ingres vagy Fabriano);
- 1 ív (1db B/1-es vagy 2db B/2-es) sötét tónusú karton;

- 1db 1B-s vagy 2B-s, 2 db 3B-s vagy 4B-s, 1db 5-8B-s ceruza;
- 1db sima radír;
- 1db monopol radír (gyúrható radír, Bruynzeel vagy Faber Castell);
- 4db közepes méretű csipesz (ami átéri a rajztábla vastagságát);
- 1db fél-íves rajztábla (B/2-es méretű);
- rajzmappa (fél-íves, de férjen el benne a B/2-es rajztábla);
- hurkapálca, vagy más egyenes pálca (mérésre);
- vágókés (cserélhető pengés „sniccer”);
- egy min. 12 színes pasztell vagy színes ceruza készlet (választható);
- min. 3db égetett rajzszen (NEM pitt, NEM préselt!), különböző vastagságban (vékony, közepes, vastag);
- 1db fixatív kb. 2dl-es kiszerelesben;
- fúvóka;
- 1db aquarell min. 12-színes készlet, anilines is lehet;
- fehér tempera 1db min. 100ml-es kiszerelesben;
- vörös, sárga, zöld, kék, lila és fekete tempera min. 1 tubus (38ml vagy nagyobb);
- hegyes ecset (akvarellhez): 1db 5-ös vagy 6-os és 1 db 12-es vagy nagyobb;
- lapos ecset (temperához): 1 db 8-as, 1 db 20-as vagy nagyobb;
- 100 db A/4-es méretű fénymásoló-papír;
- festéshez: vizes-edények (min. 2db, lehet pl. sima tejfölös doboz is), festóröngy (bármilyen pamutdarab), paletta (pl. egy diszperzittel fehérre festett vékony farostlemez vagy eldobható műanyag lapostányér);
- pamutrongy (szén- és pasztellrajzhoz);
- kötény vagy textilkendő (a ruha védelmére);
- körző és vonalzó (egy egyenes és egy derékszögű);
- olló (kollázsoláshoz);
- 1 csomag színes papír (kollázsoláshoz);
- 1db spirál vázlatfüzet (kb. A/4-es méretű);
- 1 tekercs szobafestő ragasztószalag (sárgásfehér, papírszerű);
- 1db stiftes papírragasztó;
- 1db tubusos általános ragasztó (pl. Technocol);

III. SZAKMAI PROGRAM – **HELYI TANTERVEK**

1. Iskolánkban folyó szakmai képzés:

Művészeti képzésünk a szakképzési dokumentumok változásától függetlenül mindig a képző- és iparművészeti nevelés számára közös tartalmakat tekintette alapismeretnek, alapkészség fejlesztőnek, melyet kiegészít, melyre építkezik a konkrét szakmát meghatározó szaktudás elsajátítása.

Az alapozó képzés tantárgyai a rajz – festés – mintázás gyakorlat, a művészettörténet, a szaktörténet.

Az alapképzéssel párhuzamosan folyik a szakterületi technológia, tervezés és gyakorlat, stílustan tananyagrészek ismereteinek elsajátítása.

A szakképző évfolyam teljesítése során a speciális szakterületi tudás és gyakorlat megszerzése a célunk.

Az egymás mellett futó, egymást kiegészítő tananyagrészek együttesen adják a szakmai vizsga követelményrendszerét, mely kezdete lehet az önálló alkotói életnek.

A megszerzett szakmai tudás további gyakorlását, elmélyítését szolgálják a tehetséggondozó és érdeklődő foglalkozások, melyek elengedhetetlen részei szakmai programunknak.

2. Képzési kínálatunk

A szakképesítés megnevezése: Képző- és iparművészeti munkatárs

Szakirányok:

1. Divatstílus- és jelmeztervező 5 éves szakgimnáziumi művészeti képzés
2. Divatstílus- és jelmeztervező 2 éves érettségire épülő szakgimnáziumi művészeti képzés
3. Művészeti grafikus 5 éves szakgimnáziumi művészeti képzés
4. Művészeti grafikus 2 éves érettségire épülő szakgimnáziumi művészeti képzés
5. Festő 5 éves szakgimnáziumi művészeti képzés
6. Festő 2 éves érettségire épülő szakgimnáziumi művészeti képzés
7. Textilműves 5 éves szakgimnáziumi művészeti képzés
8. Textilműves 2 éves érettségire épülő szakgimnáziumi művészeti képzés

3. Óratervek

Iskolánk helyi óratabláit és helyi tanterveit a szakgimnáziumok részére kidolgozott közismereti és szakmai órakeret és kerettantervek figyelembe vételével dolgoztuk ki. A párhuzmos művészeti képzések szakmai óraszámait a művészeti nevelés számára biztosított heti 40 órás időkereten belül terveztük. A szabad sáv adta óraszámokkal a szakmai képzésünket erősítettük.

Divatstílus- és jelmeztervező 5 éves képzés (KIM)*											
tantárgyak		heti óraszám					csoportbontás				
		évfolyam									
		9.	10.	11.	12.	13.	9.	10.	11.	12.	13.
Magyar nyelv és irodalom		4	4	4	4						
Idegen nyelv		4	4	4	4		2	2	2	2	
Matematika		3	3	3	4		2	2	2	2	
Történelem		3	2	3	3						
Állampolgári ismeretek					1						
Digitális kultúra		2	1	1			2	2	2		
Komplex természettudomány		3									
Testnevelés		5	5	5	5						
Közösségi nevelés		1	1	1	1	1					
Összesen		25	20	21	22	1					
Szakmai tantárgyak	Művészettörténet	1	2	2	2	2					
	Kortárs művészettörténet					2					
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	3	4	4	4	4	3	3	3	3	
	Anyagismeret		1					3			
	Tervezés és gyakorlat	3					3				
	Prezentáció manuális				1					3	
	Prezentáció Photoshop					2				2	
	Prezentáció Corel					2				2	
	Szakmai idegen nyelv					4				2	
	Viselettörténet	1	1	1		2					
	Jelmeztörténet				1	3					
	Anyag- és áruismeret					1					
	Divat- és jelmeztervezés		4					3			
	Öltözéktervezési gyak.			3	2	4			3	3	
	Jelmeztervezési gyak.					4				3	
	Jelmeztervezés és kivitelezés			2	2				2	2	
	Öltözék- és jelmezkészítési gyak.	4	4				3	3			
	Öltözékkészítési gyak.			3	2	5			3	3	
	Jelmezkészítési gyak.					3				3	
			37	36	36	36	39				
		29	34	30	28	48					
		61	70	66	64	87					

* 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

Dívatstílus- és jelmeztervező (KIM)* érettségire épülő (2 éves)				
tantárgyak	heti óraszám		csoportbontás	
	évfolyam		13.	14.
	13.	14.		
Idegen nyelv	4	4	2	2
Osztályfőnöki	1	1		
Összesen	5	5		
Művészettörténet	4	2		
Kortárs művészettörténet		2		
Rajz, festés, mintázás gyakorlat	8	6	3	3
Anyagismeret (gyakorlat)	1		3	
Tervezés és gyakorlat	2		3	
Prezentáció Photoshop	2	2	2	2
Prezentáció Corel		2		2
Viselettörténet	2	1		
Jelmeztörténet	1	1		
Öltözéktervezési gyakorlat	2	4	3	3
Jelmeztervezési gyakorlat	3	4	2	2
Anyag- és áruismeret		1		
Öltözékkészítési gyakorlat	3	5	3	3
Jelmezkészítési gyakorlat	3	3	3	3
összesen:	36	38		
csoportbontás:	47	48		
tantárgyfelosztás szerinti összes óra:	84	86		

*A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben.

Művészeti grafikus 5 éves képzés (KIM)*											
tantárgyak	heti óraszám					csoportbontás					
	évfolyam					9.	10.	11.	12.	13.	
	heti óraszám	10.	11.	12.	13.						
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4							
Idegen nyelv	4	4	4	4		2	2	2	2		
Matematika	3	3	3	4		2	2	2	2		
Történelem	3	2	3	3							
Állampolgári ismeretek				1							
Digitális kultúra	2	1	1			2	2	2			
Komplex természettudomány	3										
Testnevelés	5	5	5	5							
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1						
Összesen	25	20	21	22	1						
Szakmai tantárgyak	Művészettörténet	1	2	2	2	2					
	Kortárs művészettörténet					2					
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	3	4	4	4	5	2	2	2	2	2
	Anyagismeret		1					2			
	Tervezés és gyakorlat	6					2				
	Prezentáció				1	3				2	2
	Szakmai idegen nyelv					4					2
	Grafikus szaktörténet	1	1	1	1	2					
	Grafikai ábrázolás és technika		3	2		5	2	2	2		2
	Grafikai tervezés		5	6	6	12		2	2	2	2
	összes óraszám	36	36	36	36	36					
	csoportbontás	18	21	20	19	29					
tantárgyfelosztás szerinti összes óra	51	57	56	55	65						

* 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

Festő 5 éves képzés (KIM)*											
tantárgyak	heti óraszám					csoportbontás					
	évfolyam										
	9.	10.	11.	12.	13.	9.	10.	11.	12.	13.	
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4							
Idegen nyelv	4	4	4	4		2	2	2	2		
Matematika	3	3	3	4		2	2	2	2		
Történelem	3	2	3	3							
Állampolgári ismeretek				1							
Digitális kultúra	2	1	1			2	2	2			
Komplex természettudomány	3										
Testnevelés	5	5	5	5							
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1						
Összesen	25	20	21	22	1						
Szakmai tantárgyak	Művészettörténet	1	2	2	2	2					
	Kortárs művészettörténet					2					
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	3	4	4	4	6	2	2	2	2	2
	Anyagismeret		1								
	Tervezés és gyakorlat	6									
	Prezentáció				1	2				2	2
	Szakmai idegen nyelv					4					2
	Festészet elmélet	1	1	1	1	6					
	Festészet gyakorlat		8	8	6	13	2	2	2	2	2
		36	36	36	36	36					
	15	20	20	19	25						
	48	56	56	55	61						

* 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

Textilműves 5 éves képzés (KIM)*											
tantárgyak	heti óraszám					csoportbontás					
	évfolyam					9.	10.	11.	12.	13.	
	9.	10.	11.	12.	13.						
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4							
Idegen nyelv	4	4	4	4		2	2	2	2		
Matematika	3	3	3	4		2	2	2	2		
Történelem	3	2	3	3							
Állampolgári ismeretek				1							
Digitális kultúra	2	1	1			2	2	2			
Komplex természettudomány	3										
Testnevelés	5	5	5	5							
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1						
Összesen	52	20	21	22	1						
Szakmai tantárgyak	Művészettörténet	1	2	2	2	2					
	Kortárs művészettörténet					2					
	Rajz, festés, mintázás gyakorlat	3	4	4	4	5	2	2	2	2	2
	Anyagismeret		1					2			
	Tervezés és gyakorlat	6					2				
	Prezentáció manuális				2					2	
	Prezentáció Photoshop					2					2
	Prezentáció Corel					2					2
	Szakmai idegen nyelv					4					2
	Textil szakelmélet/textiltörténet	1	1	1	1	1					
	Textil szakelmélet/textiltechnológia					2					
	Textil szakelmélet/viselettörténet					2					
	Textil szakelmélet/textil anyag- és áruismeret					1					
	Textil szakmai gyakorlat		5	5	5	7	2	2	2	2	2
	Textilműves technikák		3	3		3		2	2		2
	Eszközhasználat					2					
		36	36	36	36	36					
	29	31	29	27	48						
	62	67	65	63	84						

* 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben

Textilműves művészeti képzés (KIM)* érettségire épülő (2 éves)					
tantárgyak		heti óraszám		csoport- bontás	
		évfolyam			
		13.	14.	13.	14.
Szakmai idegen nyelv		4	4	2	2
Osztályfőnöki		1	1		
Összesen		5	5		
Szakmai tantárgyak	Művészettörténet	4	2		
	Kortárs művészettörténet		2		
	Rajz, festés, mintázás	8	6	3	3
	Anyagismeret	1			
	Tervezés és gyakorlat	2		3	
	Prezentáció Photoshop	2	2	2	2
	Prezentáció Corel		2		2
	Textil szakelmélet/textiltörténet	3	2		
	Textil szakelmélet/viselettörténet	1	1		
	Textil szakelmélet/textiltechnológia		1		
	Textil szakelmélet/textil anyag- és áruismeret		1		
	Textil szakmai gyakorlat	6	7	3	3
	Textilműves technikák	4	3	3	3
	Eszközhasználat		2		3
összesen:		36	36		
csoportbontás:		46	44		
tantárgyfelosztás szerinti összes óra:		82	80		

*A 2020/2021. tanévtől felmenő rendszerben.

5. Helyi tanterv

Iskolánk helyi közismereti tantervei a 2020-as NAT alapján készültek el. Iskolánk honlapján nyilvánosságra hoztuk.

A szakmai képzés helyi tanterveit az 5. számú melléklet tartalmazza.

6. Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

A tankönyv kiválasztásának szempontjai:

- Tananyaga tartalmazza a kerettantervekben előírt ismeretanyagot.
- Elégítse ki a didaktikai követelményeket.
- Alkalmazkodjon a középiskolás korosztály fejlettségi szintjéhez.
- Az állam által engedélyezett.

7. Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

Iskolánk 9. évfolyamára az az általános iskolai végbizonyítvánnyal rendelkező tanuló vehető fel, aki teljesítette a felvételi eljárásunk szerinti követelményeket, s az elért pontszáma alapján a felvételi vizsgaközpont felvette iskolánkba.

Felsőbb osztályba az a tanuló léphet, aki teljesítette a tantervi követelményeket.

A tantervi követelmények teljesítésének mértékéről a szaktanár dönt. Az értékelés szakmai és pedagógiai kifogástalanságáért a szaktanár felel.

A tanuló felsőbb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület dönt.

A 13-14. szakképző évfolyam megkezdésének feltétele a sikeres érettségi vizsga. Az a tanuló, akinek nem sikerült az érettségi vizsgát letenni, feltételesen felvehető a 13. évfolyamra, az őszi érettségi vizsgákig. Sikeres javító- vagy pótérettségi esetén folytathatja tanulmányait, ellenkező esetben tanulói jogviszonya – a törvény erejénél fogva – megszűnik.

Bármely évfolyamra más iskolából akkor lehet tanulót átvenni különbözeti vizsga nélkül, ha a tanuló igazolja, hogy előképzettsége megfelel az iskolánkban szükséges követelményeknek.

Ha ezek a feltételek nem állnak fenn, az átvétel csak különbözeti vizsgával történhet. A különbözeti vizsga tartalmát és időpontját az igazgató határozza meg.

8. A tanulók tanulmányi munkája ellenőrzésének, értékelésének rendszere, módszerei

8.1. Az ellenőrzés, értékelés funkciói, alapelvei

A nevelési - oktatási folyamat szerves részét képező ellenőrzés és értékelés soha nem lehet öncélú, mindig a személyiségfejlesztést kell szolgálnia.

Az ellenőrzés funkciói:

Diagnosztizáló: az induló szint megismerése, megállapítása (felmérések a 9. év elején).

Formatív: (fejlesztő értékelés) Rendszerint szóban történik. A tanítási-tanulási folyamatkörben alkalmazzuk a pozitív mozzanatok megragadására, az elért eredmények és hibák feltárására, a hibák kijavítására.

Szummatív: (lezáró-összegző, minősítő) Lényegében ez az érdemjegyekkel, osztályozással való értékelés. A tanulónak tisztában kell lennie az iránta támasztott tantárgyi követelményekkel, hiszen az osztályozás a tantervi követelmények egybevetése a tanulói teljesítménnyel.

Az ellenőrzés és az értékelés alapelvei:

- folyamatosság, rendszeresség;
- korrektség;
- igényesség;
- objektivitás és empátia egészséges aránya;
- a tanulói önkontroll fejlesztésének igénye.

8.2. A számonkérés, teljesítményértékelés követelményei

- Számonkérni csak olyan ismeretet szabad, amelyet megtanítottunk, illetve amelyhez a tanuló tanára vezetésével hozzájutott.
- A számonkérésnek mindig a tanuló tudására (és nem tudásának hiányosságaira) kell irányulnia.
- Lehetőséget kell adni a tanulónak a számonkérés során feltárt hiányosságok pótlására, a hibák kijavítására.
- Az értékelés és a minősítés során arra kell törekedni, hogy az érdemjegy mindenkor a tanuló teljesítményét tükrözze (és ne az osztályban kialakult tudásbeli rangsorban elfoglalt helyét).
- A tanulói teljesítmény értékelésekor a pozitív motiváció, a képességeknek, a készségeknek a megerősítés útján történő fejlesztése az irányadó elv.
- A félévi és tanév végi minősítés nem alakítható ki csak írásbeli számonkérés alapján született érdemjegyekből, azokból a tantárgyakból, amelyekből későbbi tanulmányaik során a tanulók szóbeli vizsgát kötelesek tenni (illetve tehetnek).
- A tanulói tudás mérésének rendszeresnek kell lennie. Elvárás az elméleti tantárgyak esetén havonta a heti óraszámnak megfelelő érdemjegy, a hónapban megtartott tanítási napok arányában. Gyakorlati tantárgyak esetén min. 8 érdemjegy félévente.

- Tanórai felelés, dolgozat hiányát kizárólag azonos értékű felelettel vagy dolgozattal lehet pótolni.
- Bejelentés nélkül témazáró dolgozatot nem íratunk.
- Egy napon legfeljebb 2 tantárgyból íratunk témazáró dolgozatot.

8.3. Az értékelés fajtái

Az értékelés funkciója, hogy visszajelzést adjon a tanulónak és a szülőnek a tanuló adott tantárgybeli előmeneteléről.

Fajtái:

- Órai értékelés (szóban az órai munka, az aktivitás visszajelzésére).
- Szóbeli felelet értékelése.
- Írásos értékelés (az osztályzathoz fűzött megjegyzések, tanácsok).
- Gyakorlati tevékenység értékelése (rajz, tervezés, varrás stb.).
- Szülőknek küldött tájékoztatás a feltűnően gyenge vagy kiemelkedően jó teljesítményről (negyedévkor figyelmeztető, dicsérő, illetve szükség szerint).
- Félévi és tanév végi értékelés.

A félévi osztályzat visszajelzése annak, hogy a tanuló hol jár a tantárgy ismeretanyagának elsajátításában.

A tanév végi osztályzatban kifejezett értékelés azt mutatja meg, hogy a tanuló milyen szinten sajátította el a tantárgy adott tanévre előírt követelményeit.

A félévi és az évvégi értékelés összhangban kell, legyen az évközi értékelések során adott szóbeli, jegyekben kifejezett visszajelzésekkel.

A Köznevelési törvény által használt „jelentős eltérés” mértékét tantestületünk 0,8 értéknél határozza meg. E szerint 0,2 esetén nem lehet felfelé kerekíteni; 0,8 esetén nem lehet lefelé kerekíteni a félévi, illetve az évvégi osztályzatokat. Az elégséges (2) osztályzat feltétele a 2,00 átlag elérése.

8.4. Az ellenőrzés fajtái

- Szóbeli felelet.
- Írásbeli felelet (egy anyagrészből).
- Röpdolgozat (bejelentés nélkül, aznapi házi feladatból).
- Dolgozat (előző órán bejelentett kisebb anyagrészből).
- Témazáró dolgozat (legalább egy héttel korábban bejelentett, összefoglalással előkészített, teljes témakört felölelő).
- Házi feladat.

A házi feladat céljai:

- Újra feldolgozni, elmélyíteni, rögzíteni az órán tanultakat.
- Készség szintig gyakorolni a tanult algoritmusokat.

- Önálló kutatómunkát végezni valamely témában.
- Alkotó munkát végezni valamely munkában.

A házi feladat adásának elvei:

- Házi feladatot öncélúan nem adunk (fenti célok egyikét sem szolgálja).
- Csak olyan feladat adható kötelező jelleggel, amely megoldására valamennyi tanuló képes.
- A házi feladatot ellenőrizni kell.
- A hanyagságból elmulasztott írásbeli feladat nem „értékelhető” elégtelen osztályzattal. (Érdemjegyet csak tudásra adunk. Az el nem készített feladattal tudásszint nem mérhető. A házi feladat elvégzésének hanyagságból történő elmulasztását pedagógiai eszközökkel és módszerekkel lehet és kell büntetni. Ez lehet feleltetés, a házi feladathoz hasonló feladat dolgozat formájában történő megírása, pótfeladat kitűzése stb.)

8.5. A tanműhelyi munka ellenőrzése, értékelése

A szakmai oktatás-nevelés eredményességének egyik alapfeltétele, hogy a tanulók tudásszintjét és teljesítményét, a nevelési-oktatási programban meghatározott szakmai ismeretek, jártasságok, készségek elsajátítását a tantárgy oktatásának minden szakaszában (tartalmi követelmények alapján) a szakoktató folyamatosan ellenőrizze, számonkérje és értékelje.

A gyakorlati foglalkozásokon a szakelméleti és gyakorlati tudást kell ellenőrizni (meg kell győződni az ismeretek koncentrációs szintjéről).

Az értékelés történhet: szóbeli felelet, írásbeli munka, illetve gyakorlati tevékenység alapján.

Szóbeli értékelés - bármely képzési szakaszban - teljes munkadarab elkészítése vagy részművelet elvégzése után történhet.

Formája lehet: beszélgetés jellegű beszámoltatás (tanuló csoport), hosszabb összefüggő felelet, kérdés - felelet forma.

A tanulóktól meg kell követelni a műszaki kifejezőkészséget és a szakszókincs helyes használatát.

Az értékelés lehet szóbeli, érdemjegy nélküli is.

A varrás gyakorlatok tanítása során rendkívül fontos a tanulók munkájának folyamatos és rendszeres ellenőrzése, mert csak így érhető el a gyakorlati ismeretek átadása, jártasságok és készségek kialakítása.

A gyakorlati foglalkozás kezdetén a kijelölt munkafeladattal együtt közölni kell a tanulókkal az értékelési szempontokat, a minőségi és a teljesítménybeli elvárásokat.

Ellenőrizni kell:

- A szakszerű munkafogások alkalmazását.

- A technológiai követelmények teljesítésénél a pontosságot, a szakszerűséget a kivitelezés minőségét.
- A munka és balesetvédelmi óvőrendszabályok ismeretét és azok betartását.

A tanuló minden munkadarabját kell értékelni a minőség, esztétikai kivitel és teljesítmény szempontjából.

Esetenként a tanulókat is bevonhatjuk az értékelésbe, így vizsgálni kezdik saját munkájukat, tevékenységüket és kialakul bennük az önellenőrzés és önértékelés igénye.

A tanuló munkáját havonta legalább két érdemjeggyel kell értékelni.

Egy-egy munkaigényesebb munkadarab esetén részműveleteket is értékelhetünk és osztályozhatunk.

8.6. Ellenőrzés és értékelés a testnevelés tantárgyban

A testnevelési órákon értékelni kell a technikai elemek és gyakorlatok bemutatását:

- Gimnasztikánál a gyakorlatok pontos, elegáns tartású, teljes terjedelemben való végrehajtását.
- Atlétikában a helyes technika megtanulását, az eredményt és a versenyszellemet.
- Tornában a gyakorlatok kivitelezését, a bátorságot, a nőiességet és az egyéni gyakorlatokat.
- Labdajátékokban az alapvető mozgások (lépésszabály, ziccer, nyitás, leütés) elsajátítását, a szabályok ismeretét és alkalmazását, a taktikai utasítások megértését, azok betartását, a játék közben előforduló bonyolultabb szituációk megoldását.

Figyelembe kell venni a rendszeres részvételt, a motivációt, az önmagához mért fejlődést, az aktivitást (segítségnyújtás, önálló gyakorlatok bemutatása) a testnevelési órákon.

Az órai munkára adott osztályzat felfelé vagy lefelé kerekíti a tárgyi tudásból kapott érdemjegyeket.

Mind a testnevelés, mind a mozgáskultúra órákon érdemjegyekkel értékelik a tanulók teljesítményét. A tanulók félévi és év végi osztályzata a két részterület érdemjegyeinek átlaga alapján kerül megállapításra azzal a kikötéssel, hogy bármelyik részterület elégtelen minősítése esetén a végső jegy is elégtelen lesz.

8.7. Ellenőrzés és értékelés a tervezés tantárgyban

A tervezés órákon segítjük a tanulók szabad megnyilatkozását a munkavégzésben és véleményalkotásban. Folyamatosan figyeljük a tanulók munkáját, példákkal, megbeszélésükkel korrigáljuk (formatív értékelés).

Az elméleti munkával kapcsolatos témákról írásban, illetve szóban történik a számonkérés.

A gyakorlati feladatok értékelése az adott feladatcsoport, vagy témakör elvégzése után történik (szummatív értékelés).

Az értékelés általános szempontjai:

- A feladatban előírt mennyiségek, minőségek, határidő betartása.
- A feladat megfelelő értelmezése, kiírás szerinti teljesítése.
- Formaalkító-, és mintaképzés képesség.
- Tervezéshez szükséges magyarázó-, közlő rajz szintje.
- Terv egyedisége.
- Tervezőképesség.
- Műfaji lehetőségek egyéni alkalmazása.
- Az elkészült munka összhatása, esztétikuma.
- Kivitelezés minősége.

8.8. Ellenőrzés és értékelés a rajz tantárgyban

A tanulók elkészült munkáinak értékelésére használt szempontrendszer:

- A perspektíva szabályainak ismerete, azok alkalmazása egyszerű és összetett perspektivikus ábrázoláskor.
- A kompozíció készítés szabályai, azok megfelelő alkalmazása.
- A geometriai testek ábrázolásának fogalmi és az ebből következő alkalmazásbeli ismerete.
- A tónus: azok értékeinek ismerete és megfelelő alkalmazása.
- Különböző rajzi és festészeti technikák ismerete és alkalmazásmódjaik.
- A színtan és a színkeverés alapjainak ismerete és használata.
- A természeti és mesterséges képződmények konstruktív és dekoratív ábrázolása (csendélet), technikái.
- Alapvető anatómiai ábrázolási ismeretek.
- A tér és a forma viszonya, külső és belső térábrázolás.
- A figura (portré, akt) térbeli ábrázolása, a formák, arányok, tömegek helyes megjelenítése.
- Új eljárások, technikák, kifejezési lehetőségek, médiumok ismerete, azok alkalmazásának módjai.
- A kiadott feladat pontos teljesítése.
- A szükséges munkaeszközök mindenkori ottléte.

Értékelés az aktuális feladatok tükrében lehetséges: összetettebb feladatoknál munkafolyamat közben részjegyek adása, illetve egyszerű feladatoknál végjegy adása.

Érdemjegy egyedi feladatra, munkafolyamatra és fejlődési ciklusra egyaránt adható akár havi több alkalommal is.

8.9. Ellenőrzés és értékelés a magyar nyelv és irodalom tantárgyban

Mind az irodalom, mind a magyar nyelvórákon érdemjegyekkel értékelik a tanulók teljesítményét. A tanulók félévi és év végi osztályzata a két részterület érdemjegyeinek átlaga alapján kerül megállapításra azzal a kikötéssel, hogy bármelyik részterület elégtelen minősítése esetén a végső jegy is elégtelen lesz.

9. A tanulók magatartása és szorgalma értékelésének és minősítésének alapelvei, követelményei és formái

Mind a magatartás, mind a szorgalom értékelése a tanulói személyiség alakításának, a tudás megszerzésére irányuló tevékenység segítségének eszköze.

Nem lehet a tanuló magatartását személyiségvonásainak figyelmen kívül hagyásával értékelni. Az értékelés nem tükrözhet tanári rokon- vagy ellenszenvet.

A minősítés nem büntetés és nem megtorlás, hanem folyamatos értékelés, melynek célja minden esetben a nevelés, a segítségnyújtás.

Az értékelést körültekintő gondossággal kell végezni, arra kell törekedni, hogy a tanuló személyiségét sokoldalúan és fejlődésében vizsgáljuk.

9.1. A magatartásjegy kialakításának elvei

A tanuló magatartás jegyében kifejezésre jut:

- Az iskolába járási fegyelme (késések, igazolatlan mulasztások).
- Órák alatti magaviselete.
- Társaihoz való viszonya (segítőkészség, szolidaritás).
- Tanáraival szemben tanúsított magatartása (udvariasság).
- Beszédstílusa, kulturált viselkedése (az iskolában és az iskolai rendezvényeken).
- A tanuló korábbi magatartásához képest történt (pozitív vagy negatív irányú) változás.

9.2. A szorgalom jegy kialakításának elvei

A tanuló szorgalom jegyében kifejezésre jut:

- A tanuló tudás iránti igénye.
- A tanuló képességéhez mért teljesítménye.
- A tanuló feladattudata (kötelező feladatai megoldásának, elkészítésének minősége, igényessége).
- A tanuló részvétele az órai munkában, aktivitása (csak a tanuló személyiségéből fakadó tulajdonságok figyelembevételével minősíthető).
- A tanuló korábbi szorgalmához képest történt változás (javulás vagy romlás) értékelése.

A magatartás jegytől - amennyire lehet - el kell különíteni a szorgalom jegyet. (A fegyelmezettség önmagában nem példás szorgalom, s a fegyelmezetlen magatartás nem jelenti egyben a szorgalom hiányát.)

A tanuló **magatartása**:

- **példás:** Ha az iskolai és iskolán kívüli, az iskola által szervezett rendezvényeken magatartásában példamutató. Jó kezdeményezéseivel, segítőkészségével, aktivitásával, a közvélemény helyes alakításával segíti a munkát, törekszik közössége problémáinak megoldására. Az iskola életének valamely területén kitűnik példamutató tevékenységével;

- **jó:** Ha betartja a házirend előírásait, aktívan részt vesz az iskola életében, segíti társait.
- **változó:** Ha viselkedésével szemben kifogások merülnek fel, a házirend előírásait megszegi, közömbös társai problémái iránt, de a bíráló szót azért igyekeznek megfogadni.
- **rossz:** Ha gyakori fegyelmezetlenségével hátráltatja saját és társai munkáját, a bíráló szót elutasítja, a tanév folyamán súlyos fegyelmi büntetést kap.

A **szorgalmi jegy:** figyelembe véve a tanuló képességeit és körülményeit, a tanulmányi eredményeket, előmenetelt értékeli.

A tanuló **szorgalma:**

- **példás:** Ha pontos és igényes munkát végez, kifogástalanul teljesíti kötelességeit, elméleti, és gyakorlati munkájában is többleteljesítményre törekszik.
- **jó:** Ha munkáját becsülettel végzi, képességeinek megfelelő teljesítményt nyújt, de többre nem törekszik.
- **változó:** Ha képességeinél kevesebbet nyújt. Amikor kötelességeinek teljesítésére figyelmeztetik, átmeneti javulást mutat.
- **hanyag:** Ha képességeihez és körülményeihez képest igen keveset tesz tanulmányi és emberi fejlődése érdekében, kötelezettségeit nem teljesíti, megbízhatatlan, valamint, ha valamely tárgyból elégtelen osztályzatot kapott. Rendkívüli esetben az osztályfőnök egyéni elbírálással élhet.

A tanuló igazolatlan mulasztása esetén az iskolának értesítési kötelezettsége van.

Tanköteles tanuló esetén:

1 óra: szülő;

10 óra: gyermekjóléti szolgálat;

30 óra: általános szabálysértési hatóság (a 30 igazolatlan óra mulasztással megvalósul a szabálysértési tényállás), gyermekjóléti szolgálat;

50 óra: gyámhatóság, család- és gyermekjóléti központ.

Nem tanköteles tanuló esetén:

10 óra: család- és gyermekjóléti központ.

Annak a tanulónak, akinek

- 1-2 igazolatlan órája van: példás;
- 3-10 igazolatlan órája van: legfeljebb jó;
- 11-20 igazolatlan órája van: legfeljebb változó;
- 21-nél több igazolatlan órája van: csak rossz magatartási osztályzat adható.

Az osztályban tanító tanárok testülete a félévi vagy év végi konferencián – a tanuló előmenetelét figyelembe véve – ettől eltérhet.

Annak a tanulónak, aki

- osztályfőnöki figyelmeztető kapott, jó (4);
- intőt kapott, változó (3);
- igazgatói figyelmeztetőt vagy intőt kapott, illetve aki ellen fegyelmi eljárást indítottak, rossz (2) magatartási osztályzatot kell adni.

Az osztályban tanító tanárok testülete a félévi vagy év végi konferencián – a tanuló előmenetelét figyelembe véve – ettől eltérhet.

10. A szakmai gyakorlatról való hiányzás eljárási rendje

A gyakorlati képzés foglalkozásain való részvétel kötelező.

10.1. Hiányzás a gyakorlati órákról, szorgalmi időszakban

Ha a tanulónak a szorgalmi időszakban teljesítendő gyakorlati képzésről való igazolt és igazolatlan mulasztása egy tanévben meghaladja az adott tanévre vonatkozó összes gyakorlati óraszám harminc százalékát, a tanuló tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

A tantestület mentesítheti a tanulót az évfolyam megismétlésének kötelezettsége alól, ha:

- igazolatlan mulasztása nincs,
- mulasztását a következő tanév megkezdéséig pótolja,
- az előírt gyakorlati követelményeket teljesíteni tudja.

IV. ZÁRÓ

DOKUMENTUMOK

1. A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

A pedagógiai program megtekinthető:

- az iskola honlapján.

2. A pedagógiai program elfogadásának dokumentumai

2.1. Intézményi elfogadási dokumentumok

- Nevelőtestületi értekezlet jegyzőkönyve
- A nevelőtestületi értekezlet jelenléti íve

7. számú melléklet

2.2. A Fenntartói jóváhagyás dokumentuma

8. számú melléklet

A módosítások hatályba lépésének napja: 2025. szeptember 1.

Dr. Enczi Jánosné
Dr. Enczi Jánosné
igazgató